

AKTUALNA TEMA

Civilizacijsko ponašanje je (pred)uvjet političkog nadmetanja

ŠIBENSKI L

GOD. XXIX.
BROJ 1380

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Sibenski, 5. travnja 1990.

DILEME

Zapostavljeni

Zapostavlja li maticna škola "Lepa Šarić" područnu u Ražinama? ● Istražna je da ima nedostatka, ali nije točno da su zapostavljeni. ● Da li su zadovoljeni osnovni pedagoški standardi? ● Tko traži nemoguće? ● Nalazi li se odgovor na ta pitanja u visini stope izdvajanja za obrazovanje, znanost i kulturu, što opet govoriti kako se do sada u ovome cijenila strucnost, znanje i sposobnost? STR. 7.

ŠRO "ŠTAMPA"

olovne pare

Vremena se mijenjaju i - Štampa teško može ukarak s beskonacnim obrascima za kompjutore. ● Trenutna tehnologija u tom kolektivu nije takva da može pratiti suvremene zahtjeve privrede. STRANICA 3.

Zagušljivi vonj

SIBENSKI LIST
BIBLIOTEKA "JURAJ ŠIZGORIĆ"
TO I POSTJE 5000 Split
ISKANICA

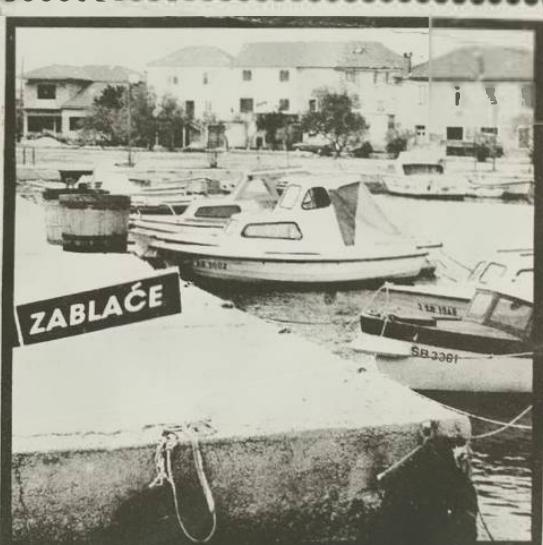
DOGADANJA

Bunt
zbog

rasprodaje
pradjedovine

Protestni zbor žitelja šibenskog priobalja što je održan pred zgradom Skupštine općine Sibenik bome da je jedan od dokaza kako se prostor može uistinu nerazumno ustupati. I tom trasom postali izvorom nevolja i nesporazuma od kojih najviše imaju koristi oni koji to ni najmanje ne zaslužuju. STRANICA 5.

Protest naroda boduljskoga
(Snimio: V. POLIC)

Bijeg iz grada za bolju budućnost!

Sve naše potrebe i dugogodišnja traženja općinske strukture ne uvažavaju. Sabili su nas u rezervat, one mogućili prirodni razvoj mjeseta o pojedincima, koji su dosli sa strane, omogućili su probijanje zaborana gradnje i šverc našom zemljom — ističu revoltirani Zablačani tražeći otčepljjenje iz grada. STRANICA 6.

IZMEDU DVA BROJA

Kako sačuvati dostojanstvo

Pozivanje na Evropu i zagovaranje hitne integracije s njezinim razvijenim dijelom, danas je stvar političkog i stranačkog prestila, makariko je svima, pa i onima koji se takvim političkim posljedicama ne mogu jasno da je riječ o daleko-sježnom cilju, verbalno-propagandne naravi. Istina je, da čemo još neko vrijeme zasigurno Evropu promatrati i k nama približavati samo čeznultijum "dalekozorom".

Da nain u knjiži "stare dame" još nije mjesto kao punopravnom, ili još bolje ravnopravnom, članu vidljivo je i iz našega odnosa prema vlastitoj povijesti. Narod koji nema dovoljno respektira ništa prema vlastitoj prošlosti, već naprotiv vježtači ga neki pogani površ tjeera da blisti svoje korijene, ne može prezentirati ni ne uvažavanje kod drugoga. O čemu se zapravo radi? Jednostavno rečeno o nimalo "carском" rezu o dapača radikalnom raskidu s dojutrenjim životom. Čime bismo zapravo htjeli preko noći i za sve vremena izbrisati svoje učetke u stvaranju povijesti ovog naroda. Čime bismo sloviše toj povijesti htjeli dopisati nova dogadenja i neka druga značenja, končno, čime bismo htjeli svjesno razoriti sve ono što nam je do jučer bilo sveto, pred čijim smo se vjatorom-dobrovoljno klanjali. Može li zabora naš čovjek sačuvati do-

Predstavljanje kandidata

Protekloga se tjedna u informativnom centru održao i drugi sastanak predstavnika političkih stranaka i partija koje djeluju na području naše općine da bi se dogovorili o redoslijedu predstavljanja svojih kandidata na izborima. Sastanku su prisustvovali predstavnici organizacija koje su istakle nezavisne kandidate kao što su Općinsko sindikalno

vijeće i Udruženje samostalnih privrednika.

Inače, predstavljanje kandidata Radio Šibenik će omogućiti svakog dana u emisijama 12-BORNA GOVORNICA u večernim terminima od 18 do 19 sati počevši od 9. do 20. travnja. Tačko će prvi predstaviti svoje kandidate Hrvatska demokratska stranka demokratskih promjena

JP

IZDAVAČ: novinsko-izdavačka i radio-mlatna organizacija Informativni centar Šibenik. Direktor i glavni urednik: IVAN BURIC

Predsjednik Savjeta informativnog centra: DRAGO PUTNIKOVIC

Urednje redakcijski kolegiji: Josipa Petrić, Živana Podrug, Ratko Tedić, Mirkica Šekulić, Ojana Ferić, Zdravko Kedžo, Dijana Šoko, Branimir Perla, fotoreporter Vilson Polić

IZ SABORSKIH KLUPA

Kornati - poduzeće od društvenog interesa

Statutom poduzeća ne može se oduzeti pravo suodlučivanja društvene zajednice u donošenju tog temeljnog akta, niti sastavom Savjeta poduzeća osigurati prevagu Interesa samo dijela društvene zajednice

Šibenik izgleda nema sreće sa svojim nacionalnim parkovima nakon zbirke s Krkom i ACY-evom marinom, ni s Kornatima i njegovim Statutom ne ide lako. Saborski zastupnici odbili su na zadnjem sastavu dati suglasnost na odredbe Statuta Nacionalnog parka -Kornati-Murter-. A bez saborske suglasnosti nema osnivanja poduzeća Nacionalni park -Kornati-Murter- jer je Zakonom o zaštiti prirode predviđeno da se na taj način štiti posebni društveni interes.

Negativni stav Sabora, kojem je prethodilo istovjetno mišljenje republike vlade, ne negira mogućnost da i radna organizacija kroz "štovanje" društvenu djelatnost poslane poduzeće uz pretpostavku da će više od pedeset posto svojih prihoda stjecati na tržištu. Sporne su, međutim, odredbe predloženog Statuta koji ne poštuju prava zastupanja društvenog interesa u takvom poduzeću.

Predloženi temeljni akt poduzeća Nacionalni park -Kornati-Murter- po mišljenju Izvršnog vijeća i Sabora protupravno oduzima pravo predstavnicima društvene zajednice da suodlučuju o donošenju Statuta zajedno s radnicima koji upravljaju nacionalnim parkom, jer se članom 29 utvrđuje da radnici mogu referendumom donijeti Statut.

Ni sastav predstavnika društvene zajednice u Savjetu poduzeća kao organu upravljanja (određen član 25 Statuta) ne osigurava adekvatni društveni interes za odluke o nacionalnom parku. Od pet predstavnika društvene zajednice čak tri su predstavnici Murtera (dvójica iz Mjesne zajednice i jedan iz poduzeća -Slanica-). Što znači da su dovoljni samo njihovi glasovi da odrede odluke predstavnika društvene zajednice.

Sporni su i članovi 3. i 7. Statuta, prijevremeno se utvrđuje tvrtka poduzeća ali bez naznake da se radi o društvenom poduzeću i odredbi o osnivaču dok se nadradnem članom nejasno određuje djelatnost poduzeća.

Mišljenje je Sabora i njegovog Izvršnog vijeća da se Nacionalni park može organizirati kao javno i kao društveno poduzeće, ali na osnovi dobro izučene situacije. Stoga su zaduženi Republički komitet za prosvjetu, kulturu, fiziku i tehničku kulturu da u suradnji s Izvršnim vijećem Skupština općine Šibenik i upravom Nacionalnog parka -Kornati-Murter- predlože najpogodniji oblik organiziranja radne organizacije koja će upravljati tim nacionalnim parkom. Zadatak im je da novi oblik te organizacije koja obavlja društvenu djelatnost od posebnog društvenog interesa Statutom uskladi vlastitu djelatnost i društveni interes. U konkretnom slučaju, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode Drugim njećima, veliki planovi razvoja turizma, prvenstveno nautičkog, moraju se uskladiti s visim društvenim interesom očuvanja prirodnog blaga. Iskusivo s Krkom i marinom na njenom ušću moraju biti pouka i uvjerenje da će Republika štititi društveni interes unatoč trenutnom lokalnom problemu kojem se u ime tržišta neopravданo podliježe. Ne bi stoga, trebalo gubititi vrijeme u nadmudrivanjima tim više što je turistička sezona već pred vratima, a odluka o otvaranju graničnog prijelaza na Kornatima, govori da će biti navale turističkih pomoraca. Obostrani interes radne organizacije i društvene zajednice mora biti međusobno uvažavanje nadležnosti da bi se posao obavio pravodobno i za obe strane prihvatljivo.

Olga RAMLJAK

ZNAČAJNE PROMJENE,
PORED VEĆ NAPRAVLJENIH,
OČEKUJU ŠIBENSKE
PROIZVODAČE ALUMINIJA
NAREDNIH DANA I MJESECI

Bitce lomoya

Dio organizacijskih promjena bit će nastavljen i kroz mjesec tra- vanj kad se očekuje donošenje nekih rješenja koja će duboko za- dirati u interes svakog radnika

- Sigurno će doći do premješta- nja ljudi unutar cijelog Poduzeća
- Racionalizacija bi TUM-u treba- la osigurati veću zaposlenost lju- di i strojeva ● Promjene će izaz- vati strah ljudi, otpori će biti nor- malni, ali i to je dio cijene koja se mora platiti

Slo očekuje akademie?

Novi sistem vrijednosti

Dio organizacijskih promjena biće nastavljen i kroz mjesec travanj kad se očekuje donošenje nekih rješenja koja će duboko zadirati u interes svakog radnika ovog hotelika. Naime upravo ovih dana na javnom uvidu, odnosno na javnoj raspravi nalazi se nekoliko pravnika kojima će kad ih Radnički savjet Poduzeća prihvati i proglaši važećima biti zamijenjena slika unutrašnjih odnosa u Poduzeću Njihovo primjenom. Na podlagi novih zakona o raspodjeli osobnih dohodataka sredstava za jedinice potrošnje, o unutrašnjim odnosima u Poduzeću i sistematsizaciji radnih mjesteta o metodološkom rješenju i primjeni metodološkog rješenja za uvidiranje starijih osnovica radnih mesta počet će funkcioniranje novog sistema vrijednosti, dosadašnji sistem bodovanja biće zamijenjen novim koji će omogućavati uklanjanje uravnoteženog naredila između istovrsnih kvalifikacijskih

ŠRO - ŠTAMPA - ●

ZAGUŠLJIVI VONJ OLOVNE PARE

S dobiti od 100 tisuća dinara za prošlu godinu Šibenska -Stampa- ostala je u krugu pozitivnih pričednika od kojih, isključivo, i Živi Bez obzira na tako nisku akumulativnost, u -Stampi- naglašavaju da većih problema s likvidnošću nije bilo također niti nenaplaćenih računa, niti pozajmica.

grešnim, kazuje Slavko Begić. U -Stampi- se naime, oduvijek -punom parom- radilo upravo noću. Ispravnijim se pokazao počasni upozivanja kapaciteta razom s tim mada ne toliko unosnih poslova. Trenutno nastojimo produžiti ugovor s jednom austrijskom firmom, u suradnji s -Grafo-imprekem-, za koji radimo na

— Ne samo da je -Štampa- galova sve vrijeme bila likvidna nego ja, vrio često, dio sredstava plasiran drugima. Išče Slavko Begić, direktor Poduzeća Jasno je, međutim, da razloga prve ljetnikom zadovoljstvu nema jer je finansijska situacija u suštini pogoršana u odnisu na ranije godine, prije svega zbog nelikvidnosti većine naših kupaca. Takvo stanje najlakše je objasniti činjenicom da je trenutna iskoristljivost kapaciteta 50 postio (teko je dobrom dijelom bilo i lokom prošle godine), jer u posljednje vrijeme izostaju čak i one dugotrajne staza.

godišnje standardne
— Vremena se mijenjaju kaže Begić. — Štamparija je leđko može ukorak s beskončnim obrascima za kompjutore. Trenutna tehnologija u tom kolektivu, naime nije lakva da inovacije su u ovoj oblasti nužne, kazuje Begić jer očito je da je štamparija u našoj zemlji izvuciša, pa bankroti nekih od njih na Čude. I pored toga, u treći za poslom u Štamparstvu razmisljavaju o otvaranju predstavništva izvan

može pratići suvremene zahvate pravne
— Rješenje smo pokušali naći u uvjetima
samo jedne smjene ali se ubrzo pokazalo po-

Slikom, koje bi im (uzimajući u obzir procje-
njen mogući neuspjeh) od 0,1 postotka osigurala
dodatačno učesnošto Banacelu preciznije po-

struklura, a uvođenjem novih elemenata očekuje se i konačan okvir od prakse koja je tako putem limitirala kreativnost i sposobnosti radnika i rukovodilaca. Već sada je vidljivo da će se u Poduzeću racionalizirati dosadašnji sistem organizacije rada kao i broj izvršilaca na svim radnim mjestima što će, naravno, za poslijedicu imati i smanjenje određenog broja viška radnika. Golova je sigurno, a mnoga sadašnja aktivnosti direktova Ivaniću i sekcijskim u Poduzeću na lo upućuju, da će doći do značajnih pomicanja i premještanja ljudi unutar svake ove organizacijske cjeline, ali i cijelog Poduzeća. Sasvim je izvjesno da će veći dio ljudi, koji su pojavile kao kakav tehnički višak u jednom dijelu Poduzeća, biti raspoređivan u one dijelove u kojima postoje određene potrebe za njima. Prilikom svakog rasporeda i premjешtanja nosi dobit ili rizik vezan uz tekuće radno mjesto, jer podliježe novoj sistematizaciji i metodološkoj procjeni, ali to pravilo važi i za sve ostale radnike koji zadaju valju postojanja radna mjesna, jer novom sistematizacijom i metodološkim rješenjima, tekući smo obuhvaćeni su sada svi. Broj zaposlenih u Poduzeću TLM, pored toga, trebao bi se smanjivati i otkupom starih onih radnika kod kojih je to moguće uraditi, a takvih nije malo broj, dok će se jedan dio ljudi upisati u mirovni list, što bi mogao biti slučaj s invalidima rada, upošljavati na programima koji nisu usko vezani uz proizvodnju aluminiјa, ali mogu dobiti specifičan profil.

Strah pred novim

Ta racionalizacija bez koje bi Poduzeće TLM -Boris Kidrić- ulonulo u još veću givlju prosječnosti, trebala bi osigurati puno veću uposlenost radnika i strojeva što je veoma značajno kad se zra da su lakve rezerve u Poduzeću izuzetno velike. Nova organizacijska postavka šibenskim aluminijima može donijeti samo pozitivne efekte jer ovde je već odavno deštenom postala ljudi da se gora organizacija od one, koja je bila uspostavljena u vrijeme sotuzijske nije mogla zamisliti Lomov a o njima je zaista nijeć, koji će se sljedećih dana i mjececi dogadati u Poduzeću TLM bit će bolni za mnoge ljudi uključujući u sigurnosni rednog mjeseca Kod mnogih promjena će razvati girok a on će pak stvoriti nove rizike. Međutim svjesni bit će načela prevladati Ali i to je cijena. To je za neuspešnost
no mora platiti.

REFLEKSI TJEDNA

SAMOUPRA VLJACKA

FARSA

Pise: Petar GARDIĆ

Koliko je praktičnih odgara u provođenju pri-vredne reforme govor o tome svakodnevna javnost kroz sredstva informiranja. Mnogi stručnjaci i članovi Maskovićeve vlasti upo-zoravaju da će reforma krevari onda kada ozbiljnija započne proces stječja poduzeća i likvidacije bro-ničnih gubilača. Kada tvrtke postane končni arbi-trer poslovanja kad ono prestane priznаватi svaki-tradicijski i svaku cijenu, tada će započeti reforma u pravom smislu. Sve dok poduzeća mogu u cijanu svojih proizvoda i usluga ugradivati svoju neefikas-nost i svoje promstaje neće se moći govoriti o pri-medzom prekreštu na dole.

Pod pljatkom dogovorne ekonomije i zaštite lokalnih firmi stvoreno je u poslovanju izv. -zidanje cijena- na tržkovnom principu a uz to i tipično monopolističko ponasanje. Tržiste je -priznavao sva-ku cijenu i onu s velikim rezvojnim ambicijama s ugradenom inflacijom. S ugradenim ucjenama i dr. Nije bilo straha od neizvjesnosti kada li tržiste prihvatiće nove veće cijene. Na drugoj strani, neža-lost svjedoci smo još uvijek nebrige negazdin- skog odnosa prema radu i gradstvu. Mnogi bo-mentiraju zašto o tome bavnuli kada se ionako sve može uključivati u cijenu boju potrošać plaća. Na sto to slići? A doble Raa je sve to doveo svemu je poznato. Bez akumulacije novca -novca-, s ni- skim osobnim dohacima društvene produzeće su pred privrednim kolapsom. Šta je svemu tada os-novni uzrok?

Samoupravni sistem III.?
Može li se bez latih ekonomskih posljedica ru-
giti autonomet tehnološkog i poslovnog procesa da
bi se -samoupravljalo? Dakle se može krelati sa-
moupravljачka sloboda a da ne ugrozi ekonom-
sku efikasnost? Koliko je rastezljiva samouprav-
ljачka neodgovornost? Možemo li u samoupravlja-
nju tražiti samo svoja prava, a ne i odgovornosti
koje le prava pretpostavljaju? Kao to grijesiti i zašto
grijesiti? Ako se radi o tome je li to znak da se s po-
slijedu pravo nego prividno znanje koje nes nikako
ne može izvesti na pravilni put?

ne može izvesti na prav put?

Radije je Sokrat ispolio otrov i prekratio себи život nego se odrekao svojih uvjerenja. Kada ćemo se mi odreći ideologije -avezanjućeg- „svemogućeg“ i „nepogrešivog“ samoupravljača? Za promjenu te ideologije nisu dovoljne politike ekonomskog i društveno-političke posljedice, jer one i danas ne mogu izvesti na prav put?

Povod za pisanje - Samoupravljatice larse... je u javnosti poznati - Sibenkin - slučaj nudio je direktorke oslavke koju je Radnički savjet odbio. Razlog ponudenoj oslavci su osvareni gubici u 1989. godini. Kamate su trive za nastale gubitke, opravljanje je za neprihvatanje direktorove oslavke. Poznato je da će i - Revija - u gubilače zbog kematnih gubitaka, kao i niz poduzeća u Jugoslaviji. U dogovornoj ekonomiji normalna je opostupnost poduzeća prema vlastitom priznavanju trivice za nastale gubitke. Tha je lud da prizna - kad no mora- prometne investicije, neiskorištene kapacitete, tehnološke viškove, neopravdano visoke troškove, knva organizacijska rješenja, slab plusman robe i usluga, slobodu ledovsku strukturu, nemotiviranost zaposlenih

Zanimljivo je da će se i u nekim poduzećima i družbenim političkim organizacijama, kao i u cijeloj zemlji, voditi ozbiljne i aktive, te neozbiljne i negativne rasprave po izvještajima o poslovanju za 1989. god. Pored toga što imaju objektivne uvjete povoljne za uspješno poslovanje mnoga će poduzeća posnuti zbog isključivo svojih subjektivnih slabosti. Imamo rezloga da se svi padjednato pita- mo: koliko je na našu, bilo pozitivne bila negativne rezultate utjecala vanjska okolina i kako vanjske negativne utjecaje umanjiti? Da li su naši gubici neko vrista nećeškivani i nепredvidive društvene olu- ja koja se stručila na nas, a da se ne zna ni kako ni zašto? Je li sada najvažnije jednostavno se stignuti, stiguti, stignuti remen dok oluja ne prode? Da li će se stvari same po sebi vratiti da bi se nastavilo po starome ili će se kriза pretvoriti u još veću?

Svi politika željno očekujemo ubjivanje u svuromenu ekonomsku - civilizaciju- radi lakšeg koriste-nja njenog kapitala i njenih dosegnuća. Da integrira-cija s razvijenim nama ostaje neba svakodnevnica, neba kriza, nebi gubilaši. Bez razradene složene strategije mnogi gubitnici neće moći vati. Za njih je pitanje: mogu li svoje -drama- gubitaka iznijeti sa-mi ili im već danas treba finansijska i stručna po-

emo slobodno i demokratički organizirani narod može postati - biti političkim faktorom. U tom pogledu narodu je pružena senza donošenjem Zakona o političkim strankama i Zakona o izboru i opozivu odbornika i zastupnika. Mijenja se po ložaj državne partije koja zbog svog monopolističkog karaktera nije izgubila ni na jednom izborima u pola stoljeća svoje vlastavine Izgleda da dolazi kraj jednoglasju, socialističkoj monolitnosti i jedinstvu, a po svoj prijeti - bratstvu. Pred nama je dobitje 90 koja bi mogla odrediti smjer daljnog razvoja Hrvatske i Jugoslavije. O tome, kakvi su to pravci daljnog razvoja govore predizborni aktivnosti oko 35 političkih stranaka u našoj republici. Zavisno od toga kako se pojedina stranka pustavlja prema aktualnom političkom trenutku tako će se na izborima i godišnjim postavljati prema tim strankama. Malo je bilo vremena za stvaranje i izradu konzistentnih gospodarskih i socijalnih programa i na tom organizacijsko-propagandnom području alternativi opozicije je hendikepirana u odnosu na vladajuću stranku (partiju).

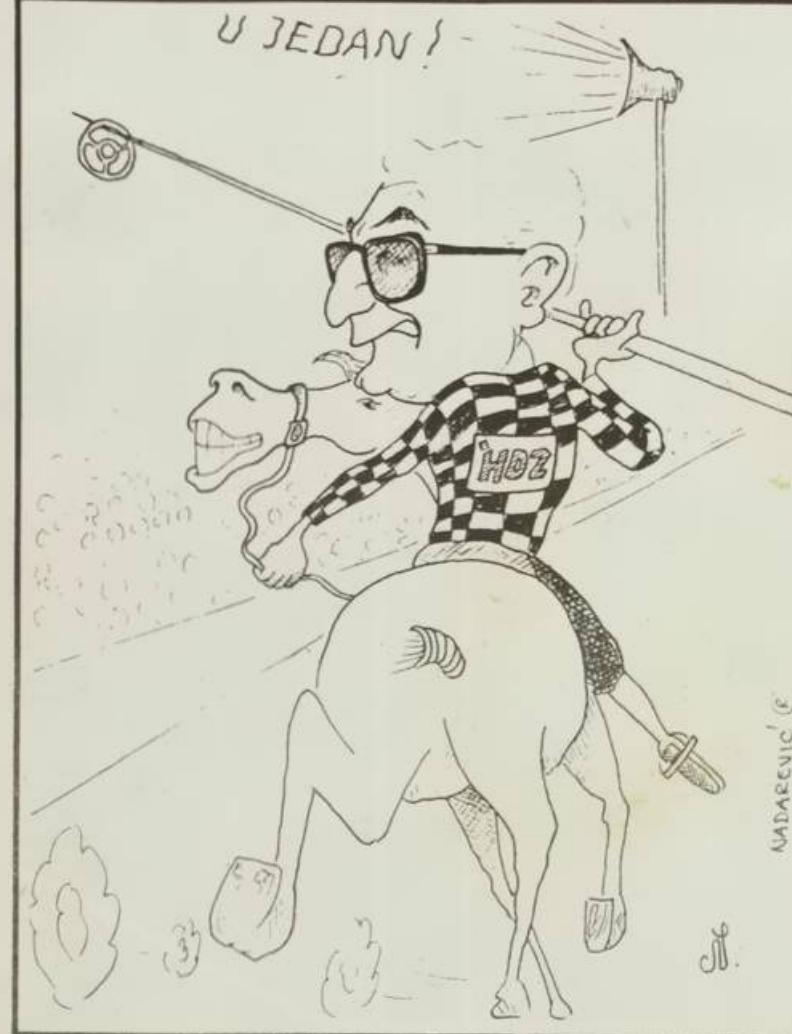
Ugrijana politička atmosfera ne zaobilazi ni Šibensku regiju. Predsjednik Skupštine općine Šibenik je sastanak s izaslanicima stranaka učestvujući na važnosti, odgovornosti i pravila nadmetanja za glasova Šibenskih gledača, odnosno braća Republike je donijela Deklaraciju o načelima ponašanja sudionika u izborima. U njoj se govori kako se izbori održavaju u vrlo teškim uvjetima kad je proces demokracije tek za počet a njegove institucije se nisu stabilizirale, niti u tome ima većeg iskusa. Posebno se ističe velike prislike protiv procesa demokratizacije. Sve to traži veliku odgovornost državnih organa stranaka građana i braća. Po trebno se začinjati za elitičke principje, opterećujuće i humanističke vrijednosti među ljudima i toleranciju kao uvjet za civilizacijsko odvijanje političkog nadmetanja. Dakle dominiraju tri načela: demokracija, humanost i tolerancija.

„Dusidenti“ kao mamac ili podizanje ugleda?

N a prvom skupu u općini Šibenik prisutstvovali su predstavnici Hrvatskog socijalno liberalnog saveza (HSLS), Saveza komunista Hrvatske – SDP, Saveza socijalista (SS), Hrvatske demokratske zajednice (HDZ), Hrvatske demokratske stranke (HDS), Hrvatske kršćanske demokratske stranke (HKDS) i Saveza zelenih (SZ). Poslije toga osnovane su podružnice još nekih stranaka u Šibeniku. Radio Šibenik namijenio je emisiju „Otvoreni val“ za predstavljanje stranaka i njihovih programa. Javni mediji ravnopravno su dočupili svima. Da li to nastupa razdoblje ljudskog i nacionalnog pomirenja? Općinski SKH – Stranka demokratskih promjena raspravlja o svojim kandidatima za izbornike i zastupnike. Iščeku se i imena nekadašnjih disidenata P. Perišić, I. Brašana, J. Olijanica. Da li će se lima podići ugled ove stranke ili je to samo nasi mamac? – Predstava Hamleta u Mrdži. Dioničar može da se sada ne smetao prikazivali u ovom kraju. Čiji su stanovnici bili inspiratori likova te drame Bičevem ministru pravde oprošteno je njegovo javno lekacivanje nacionalne pripadnosti i – galom – gradonačelniku su oprostili sve – grijeha. Da li oni tu zaista – ozbiljno misle?

Slične dileme, kao i sa Šibenskim disidentima,javljuju se i kod književnika V. Pavletića koji je pustao da bude član Republike izborne komisije na čijem je čelu predsjednik Vrhovnog suda Hrvatske, onog istog suda koji je bez dokazane krvnje svojedobno osudio na političko izmnožavanje spomenuto logitarstvo.

U Šibeniku su organizirani instruktivi sastanci u MZ i radnim organizacijama oko pravila izbora. Postoji 150 izbornih jedinica, koliko se bira i izbornika (48 za VUVA, a po 51 za VMZ i DPV), a 200 izračunih mješava, a svakih je opskrbljeno s pet glesačkih kuhinja i tri pleternice paravana. Oni koji nisu obavirni da ih je obuhvatilo biratički spisak a htjeli bi glesati, to mogu proširiti u općini do 14. travnja. Ove podatke nismo mogli mimoći jer smatramo da su tehnička organizacija i pravila biranja značajni dio izbora.

AKTUALNA TEMI

Civilizacijske ponašanje je (pred)uvjet političkog

Manjak stavova nadoknadjuje obećanja

M edulim neusporedivo je važniji sadržaj smisao i cilj predstojećih izbora. Te prepolovne potrebitno je slaviti u kontekstu stranačke orijentacije i njihovih kandidata. Programi pojedinih stranaka više su kvalitetni, drugi deklarativni i uopćeni, s malo argumentala za svoje stavove. Čiji manjak nadoknadije obećanja. Kako je u naš nacionalni osjećaj i identitet dugo potiskivan, ponakad i okrunuo više od 70 godina, dosta divanaka je najviše adula za svoju političku orijentaciju našlo upravo u nacionalnim programima, više nego u gospodarskoj i drugovnoj obnovi Hrvatske. Većina njih, zapravo, neaktivirajući i profilišući potkrepljene – hrvatskog proljeća '90-ih koji je blizu 20 godina bio labu tema. To je i razumljivo jer se u totalitizmu o povijesnim istinama može govoriti samo od odobrenju mjerodavnih

drugova i institucija. Tko je drugačija vidi i još vidi stvari onko sebe mora računati na odredbu čl. 114 i 133. KZJ koji je još na snazi. Neka su tu, zlu ne trebalo jer još se ne zna kakav bi ishod mogao biti – hrvatskog proljeća '90-ih. U tome se ni javni tužioći ne snabaze ovih dana na savjetovanju u Fullu, pa se čide zašto još nisu ukinuti, odnosno brišani navedeni članovi KZJ. Ne govori narod uzalud, da je politika kurva.

Dakle, govoriti o temi predstojećih izbora znači otvoriti čitavu lepezu pitanja. Pa lome se mora uvažavati historijski materializam koji uči da ništa ne nastaje slučajno, jer su sve pojave na relaciji uzroka i posljedica. Ukoliko želimo slijediti naznačene posljedice, onda bismo trebali početi sa strankama koje u nazivu imaju veliko – H. Na doista efektivnim osnovama će se formirati Koalicija narodnog sporazuma (KNS) koju sačinjavaju HSLS, HKDS, HDS i SDSH. U izbornoj kampanji udružene stranke će odustati od svojih zahajeva u pilanjima koja protutječe orientaciju druge stranke i to zajedno ostaje do kraja izbora Konstituirajućem Saboru i drugih skupština. Svaka članica Koalicije će istupati sa svojim programom.

Dok je političkih zatvorenika nema slobode

H KDS je uputila Republičkom SUP-u prijedlog za oslobađanje političkih zatvorenika – jer predstojeći izbori neće biti slobodni dok god u Hrvatskoj čamu i jedan jedini politički zatvorenik – HDZ u svom djelovanju pozornost usmjerava k velikosrpskom hegemonizmu i ekspanzionizmu, na totalitarnu populističku ideologiju pretvorenu u antibratstvenu revoluciju. Sve to ima za cilj uspostavljanje srpske prevlasti u Jugoslaviji i ukidanje suvereniteta republika po ugledu na ukidanje suvereniteta pokrajina. Po ocjeni ove stranke, jugoslavenska politička kriza je kulminirala u vrijeme zbrajanog – milinga istine – u Ljubljani 1. prosinca 1989. U to vrijeme i povodom toga prvi put je jedna politička stranka (HDZ) službeno poslavila pisanje izvijesti o prirodi granica Hrvatske.

Navedeno upozorenje imalo je argumente u daljnoj eskalaciji – milinga istine – na Petrovoj gori. Benkovcu i još nekim mješljima izgleda da se tu ne radi samo o hubama u glavama. Svoj profil, organizaciju i konceptciju i ostale hrvatske stranke baziraju na – silomu i sumraku totalitarnih ideologija i njima pripadajućih političkih sustava, ali i na suslavnom produciranju mržnje prema Hrvatskoj. A posebno prema hrvatskom narodu kojem se bezobzorno lije-

Montaža nekih inserala sa i općeg saobraćaja stranke stvarna je kod neupućenih građana stanovni deozajenaciju.

Neki su bili i povjerivali, kako stranka, umjesto negiranja, glorificira NDH te nejasnoće objasnjuje u svom govoru Petković na Petrovoj gori, koji je poučen dosadašnjom praksom obetao hapšenje dr. F. Tuđmana. Poslije toga podeli su nicali ogranci stranke širom Hrvatske. Tekva ekspanzija HDZ-a je Boška Čubrilovića bacila u tens pa je oduševio (plinskim?) pištoljem ubili Tuđmana u Benkovcu, ali atentat nije uspio. Nakon toga dobio doživjelo je sedam liguča članova i simpatizera HDZ-a koji su nisu deli isprovocirali od 200 do 300 građanika.

To treba označiti kao najveći dogadjaj u predizbornom stranačkom nadmetanju. Tekva iskušenja teško bi izdržala i neka stranka u zapadnim zemljama koja imaju veću demokratsku tradiciju.

Celnik ova stranke istog dana u Posedarju napravio je daljnju političku grešku. Iznio je kako će se začinjati za ravnopravnost hrvatskog i srpskog naroda. Ako je kod nekih građana Benkovca stvorilo nerazumjevanje (?) Dičma se sastinju u tome da li bi postojeci omjer zaposlenosti Srba i Hrvata (90:10) u Benkovcu trebalo mijenjati prema broju stanovnika (50:50)? Zato je nepoznanica neuspjelog hapšenja i atentata na Tuđmana, zastupnik u Savonu, gospodin Tinor, postavio je da legalsko pitanje, da li će se HDZ za braniti?

Na sva ova izbijanja neki bi rekli, da je to – busenje Hrvatske. (J. Lovrić drugi – gračunski scenarij) ugrijavanje demokratskih procesa u Hrvatskoj. (MSS – Istarska pučka stranka) Treći – Vampiri i aveti prošlosti žele reprezentati krvoproljeće iz 1928. (HDZ Posušje), četvrti – Srpski narod u Benkovcu postaje sumnjičav i paraoliban uveden u noćne straže, savara se psihičnost, peti – politički nečuj, načelnog obraćuna – (nak sugradanin J. Rašković). Rašković bio predsjednik SDS, nije za suradnju sa strankama koje propovijedaju nacionalni egocentrizam, mržnju i aliničku paranoju. Po njemu u Hrvatskoj stranački pluralizam uspostavlja – etnoorientirani etnonacionalizam – gdje spada i SKH, pa je stranka i ne čini opoziciju u predstojećim izborima. Tu paranoja znači nešto slično kao držanje u pijesku glave noge.

„Orjunaši u ruhu komunista“

S druge strane za stranku na vlast, neki govore da su to – orjunaši u ruhu komunista. Čini nam se zato da njeni izgledi ne predstojećim izborima nisu optimistički, premda je ta organizacija dala vidan prilog u demokratizaciju društva i donošenju propisa o političkim strankama i izborima. Sumnjič je za legalitet izbora. Slovenski komunisti na predstojećim izborima imaju daleko veću šansu za uspjeh.

Unutar ova teme trebalo bi barem spomenuti UJD, Zelene, stranke Jugoslavenskih internacionala, mladine, žena, a vjerojatno i druge. Većina njih ima određena stavova prema gospodarskom razvoju zemlje, kulturi, značnosti, ustrojstvu (konfederacije) i JNA, međunarodnim odnosima, ljudskim pravima i slobodama. Vidimo ih na zdjelima plakatima, konferencijama za novinare, sastancima u izražaju kandidata za odbornike i zastupnike. Međutim, neke od sastavne dijelove treba shvatiti kao popratnu pojavu stranačkog nezminalja.

Što na kraju reći o komformizmu i promatraćima u predizbornim pojedinim zbiranjima? Možda to, da u životu ništa ne dolazi samo od sebe, bez inova, nizike i eventualnih neugodnosti, pa ni sloboda i demokracija. Sve se ipak može ljudski savladati, osim mržnje koja išček u političkim kontrolacijama, kao najniže stres koji je kao pokon čoveku dala priroda. Nejedno se barem provinje vlastite prirode i poraza na izborima.

Sračunati scenarij „bušenja Hrvatske“

H DZ u predizbornoj kampanji došla pomalo njeni najveći protivnici. Na osnivačkoj skupštini u Šibeniku, spontanski dvorana „Rihard Olla“ je puna dučansiva

Bunt zbog sulude rasprodaje pradjedovine

Dak je Hefner herac našom obalom ručane su kuće domaćeg stanovništva na Žutu i u Pirovcu. To je samo jedna od nekih tvarnosti koju su se čule na protestnom zboru kojeg su povlačili Šibenskog priobalja organizirali pred zgradom Optinske skupštine a temeljnom namjerom da se končno zaustavi devastacija preostalog prostora. U kojoj su mjeri opravdane negodovanja žitelja Murter, Pirovca, Šime, Tribunja, Vodice, Krapnja, Brodarice i drugih mješta Šibenske komune teško je napredac kazati ali da barem neka pojava i dogadanje ukazuju na razložnost negodovanja — to je sasama očito jer, ruku na srce, teško je dragovaljno prihvati da netko (sa strane) gradi čitava naselja na tanaku ten-

ku i infrastrukturi, i to — vale — s urednim papirima, a da se domaćem putanju zahtjevi za izgradnju stopirašu ili pak mjesecima i godinama zavješte (i povlače) po činovničko-birokratskim ladicama. I, kako to obično biva, buntovnici se razlogom i povedu predočavaju imena i prezimena onih koji su (po njihovom razimanju) krivi za nestalo stanje (Saša Barganović, Vinko Jurković, Gađislav Kralić, Vinko Bukić, Šime Mrdeža, Ljiljan Glišanović, Katarina Tosić, Josko Maričić, Slavko Fantulin, Darko Skračić), premda neutralnom čovjeku pada na um da svi oni (a neki sigurno) zasigurno nisu zaslužili da se nadu na voptuženičkoj klupi. Bilo kako bilo rezultat je tu i zasada je teško kazati gdje mu je (i kakav će mu biti)

kraj. Najdrastičnijim oblikom devastacija putnika više je govorika nazvalo megalomansku apartmansku gradnju za tzv. tržiste. To dobrano i stoga što se tvrdi da baš u tim građevinskim „paličatima“ papiri često nisu pratili radeve. Da li je Šibenska komuna mogla biti bez aktualnih neoporazuma teško je reći, ali je sigurno barem samo jedno, a to je i sami putnici našeg priobalja pridonosili joj usludom rasprodaji pradjedovine povodači se brzim grabljenjem standarda, a sada kada su nadiošla uistinu aplijive teškoće — za neke stvari je kasno. Međutim, ima i onih za koje nije kasno. Stoga nam se čini preporučljivim iznešenje rješenja koje bi moglo zadovoljiti domate putanstvo isto kao i one koji osjećaju potrebu gradnje. Ali, dakako, ni u kojem slučaju neugerb Šibenskog zavješta.

U jednosatnom stupajući predstavci domaćih i mješovitih zajednica izložili su razloge nezadovoljstva vođenjem prostorne politike. U za klijucima skupa traži se besuvršena zaborana izgradnje tlači na osim objekata infrastrukture inicirana je na utvrđivanju odgovornosti predsjednika Skupštine općine Šibenik vijeća i vrhovodstva nad ležnjim skupštinskim organima, studiju i stanovnicima priobalja, otoka do zivljaju se da ne raspodaj: svoju zemlju.

Kako je posiv odgovornima da se obrati skupu — odaber — samo do sredstvom mikrofona i razglaša prizvani — posvani se nisu odazve

U toku veoma brzo, 10-ak ribaraca stiglo je na Šibensku rivu sa 15 minuta zakašnjenja pa su organizatori protestnog skupa mogli oduzeti. Ime jednog od brodova kog da je bio moto skupa je i sam -prozvan - predsjednik Skupštine općine Šibenik ocijenio je okupljanje na Trgu dr Ivana Ribara korektnim

PISMO IZ KNINA

Kninjani za Šubićevac

Piše:

Srdan RADULOVIC

Subregionalni koncept suradnje Šibenske Opštine i Knina, barem bio se ovog posljednjeg općinskog središta učinio, odvijao se uspješno jedino na razini pravosudnih organa, sudova i mjestida, a što je nedavno unaprijedeno reorganizacijom SUP-a i stavljanjem kninske mještije pod-patronatu Šibenske službe. Sve drugo što je trebalo povezivati i upućivati se na općine u razvojnim programima jedino na druge, ostalo je na razini cesta koja ih povezuje. Neime, taj meglatinski prevec, inče jedan od prvih koji je dobio esklativni pokrovac u Dalmaciji, danas je više nakk nekako seoskoj dijeli Istine, postoji još jedna spona ona prirodne — Krka, ali se i tu zajednički uspiješi na zavidnoj razini postižu u njenom zagledavanju.

I bio što to obično biva potraže se da suradnja postoji, ali ona vaninstitucijskog karaktera. Druženje ljudi, inicijativa i konkretne akcije, javljaju se kao rezultat zajedničkog interesu bez obzira na one nevidljive barjere, koje neinventivnom i labljom načinu razmještaju izgledaju nepretezne. O čemu je riječ?

Grupa kninskih slikara amatera, među kojima je jedini profesionalac, slobođeni umjetnik Milan Zorkić, okupljena u udruženju Kninski likovni krug — KLIK u dogovoru s Pavlom Racom iz Šibenskog Centra za kulturu pokrenula je jednu zanimljivu ideju: Kninski likovnici, njih petnaest, tokom ovoga mjeseca imat će izložbu svojih radova u Šibeniku. Svaki od njih poklonit će po jedan rad, kako bi se mogao prodati na aukciji, a sredstva će se uplatiti u fond pomoći

Subčevcu Miljan Zorkiću. Ima iza sedam nekoliko kolektivnih i samostalnih izložbi u mnogim gradovima. Zdrave Mirčetić je već stekao reputaciju dobrog etablorela, pačnju privlači redovni Lute Dubravić. Dakle riječ je o alkarsima za koje su ne može reći da su anonimni, pa time niti da im izložba u Šibeniku predstavlja prvu promociju u nekom većem gradu Istan Knina. Uostalom, o egzistenciji KLIK-a vaca dovoljno govoriti i podatati da će se u svibnju sve godine održati tradicionalni 9. kninski likovni sabor, na kome su kao goeti izlagali mnogi poznati umjetnici iz Jugoslavije, ali i iz Šibenika. To samo govori da je riječ o jednom istrenom činu predstavljanja Šibenskog likovnog publici, ali i istrenom gestu pomoći Šubićevcu, te ujedno potvrda doseganja suradnje i zalog onoj budućoj.

A da te nije samo oblicna traga, treba spomenuti ideju zajedničkog organiziranja višednevne likovne kolonije koja bi već ovoga ljeta, kako utječava Milan Zorkić, mogla dobiti i prve konture budućeg zajedničkog rada i djelovanja. Nekoliko glavnih — stacionara — te kolonije uz Krku, bilo bi prirodne i kulturno-historijske znamenitosti (Mirovac, manastir Krka, kninska Tvrdava).

Poenta ova priča, velje, je jasna:

D ujije tri godine prilikom svakog doleška na Unešić, zaledjem relenu ožuj u srcu nose Zegore. Travnjaci, cvijeće stabla u prvom planu prema obzoru. Oduzećivanje boje, oblici i vidici. Ureden je to okoliš OŠ — Unešić na Unešiću, ali bolje je reći škola se odjednom nadala u dobro planiranom i izvedenom parku. Metalna ozarenog krila u ciljatom pejsaju kontrastira, pa plitomina parka škole svojom ljepotom još više ističe, navodi na misao o ljudstvu upornosti. Želji za ljeputom, otetom dijelu krila, svakako i o radnjenom kolektivu i djeci. Unešćani postaju uzorom pa nije čudo da su prošle godine dobili Diplomu za ekologiju koju im je dodjeljila SSANH Zajednica općine Dalmacija u Splitu.

Sredina je ožujka 1990. godine Sunčani dan bez treće zime. Razgovaramo s direktorom škole Nikolom Llavajom i nastavnicima Nevenkom Mišura i Marijanom Radnićem. Nevena i Marijan još pomaju u organizaciji natjecanja učenika osnovnih škola općine Omiš iz kremlja i Hrize. Duže razgovaramo s Nikolom Llavajem. On nam upomože podatke o radovima i površinama. Nevenka doleti povremeno Marijan nam je izdiktirao desetine vrsta nazeda.

Prva molita zemlje zakopana je 1987. godine. Bilo je proljeće kada su na površini od 45 000 kvadratnih metara dovezli oko 400 prostomih metara zemlje iz Mur Polje. Postojeći krš se škrapama bio je prekriven. Nevjaci još sadnicu, cvijeće i travu dobitili su iz škole u Kaštel Lukšiću. Sada mnogo brojne sadnice razmnožavaju se. Tako su nastale živilicama okružene staze, osam tabli cvijeća, proplanči travu i cvijeća te sjever. Živilica se prostire u duljinu od 120 metara. Usredeni su ukrasni grmovi, fazičija, Japanska dunja, ptičospor, lutiba, kalina, teuknum.

Marijan Radnić mi na posebnom papiru donosi popis: Jasmin, sentimir, kurda, lavor, šimšir, egava, juka, cineraria, brinistra, pacijana itd. Mogli bismo još nabaviti desetine vrsta vrtnog cvijeća. Ovjesna ruža kreši proplanče. Restu upomože bor, kompres, lipa, katalpa i briještavci. Zagadeno je oko 600 stabala. Na trenutak smo zaboravili cedrove i arbie, himalajski cedar, otokski cedar i srebrnu jelu. Himalajski cedar je poklonio Mihajlo Papović, bivši direktor Zavoda za prosvjetno-pedagošku službu

Voditelj ekološke sekცije Marijan Radnić nam ističe: — Sekცija ima četrdeset učenika, ali radi cijela škola, nastavnici i učenici. Oranje i losibdu trave obavim sam, a ostale teksto redove učenici. Svakeko ne smije zaboraviti teologicu Nevenku Mišuru koja u svemu sudjeluje ravnnopravno, i bez domagajige, mislim da svega ne bi bilo da nije uza nas nad direktor. Ujelo nam je opasno jer nemamo dovoljno pritiska i vode iz vodovoda pa nam je prijevozno dovršiti cistermu sa dezel vagona voda te

Piše: Slobodan GRUBAĆ

nebezbiđi hidrofor, da bi se sve ovo moglo održati. Ljeti galova sam deturan, ali čemo i to rješiti. Nemametljiv i tih direktor Nikola Llavaj je nam na braju sve one koji su sadnicama i drugim materijalima pomogli nastojanju ovog zeljastog čuda. Zegore, pa nam ističe: OŠ — Vješto Bulin i voditelji cu botaničkog vrta Ivanu Bučan, Parkove i nasa den Split s direktorom Ivanom Brabaricem i Ivanom Rogiljem Šumsko gospodarstvo Split s direktorom Peunović te ing. Iva Meljanu, Vojnu ustanovu Ru pari, ŽTP Zagreb, Lutriju Hrvatske, jedinicu JNA i Knina, a sve je projektirao dobrovoljno ing. Vladimir Apostolski.

— Najsigurniji trenutak je bio kada sam gledao naš vrh na televiziji u povodu spomenute nagrade. Tada sam tek realno shvatia koliko smo kao kolektiv uložili napore uz pomoć naših učenika i svih ko je sam uvažao.

Ističe mi Ante Pranjić-Braču koji ih je stalni pomagao i činio napore da im dovere zemlju. Ponasan je da se njihovu djelu divio predsjednik Šaborske SRM dr. Andelko Runjić te još nekoliko funkcija onare Šaborske i Izvršnog vijeća ŠAM, te funkcionali iz prosvjetne. Dobijali su čestitke radnih organizacija i pojedinaca. Trebalo bi sada građevinski sredstvima sljedeća obcija.

Osupnuti ljeputom njihova vrta kako ga natikaju, a za nas cijelog parla, ostalo je da im se zavrtimo te i mi čestitamo na primjernoj upornosti.

NEŠTANI ZABLAĆA, KOJE JE VEĆ
DESET GODINA DIO GRADA, TRAŽE
OTCJEPLJENJE I IZMJENU GUP-a
GRADA ŠIBENIKA

Bijeg iz grada u bolju budućnost

Struktura prema Zablaću:

Zablaću nisu bili sve ovo što se godinama dogodilo u Zablaću — kaže Željko Aleksić član Skupštine MZ Šibenik — bili nisu to bilo naši mještani nisu mogli sve ova vrijeme u određenim zonama graditi kuće jer su to bile zabranjene zone a u isto vrijeme Zablaćane su bez poveznicu probijali noći. Pojedinci koji su gradili kuće svercima zemljom. Pogledajte samo kako izgleda — navodno zabranjena zona na zapadnom dijelu mjesnice. Osim toga smatramo da imamo puno prava tražiti izmjenu GUP-a i otcjepljenje jer pripajanje Zablaća gradu nije izvršeno u skladu sa Statutom Mještane zajednice. Ta odluka nije donesena niti na zboru mještana niti referendumom već ju je turđim pod političkim pritiskom donio i dečan Šibenčkih

dine su, međutim, donijele svoje i počinjalo se da time nista nismo dobili već smo mnogo toga legibili legibili smo, primjerice, žanu da dobijemo ambulantu. Za njenu gradnju, kao što je poznato 1987. godine zakupili smo 17. tisuću dobara od naših izbjeglica. Njihovih smo je legibili nad zadnjom zgradom Mještane zajednice. Da bismo mogli početi morali smo zavrtiti finansijsku konstrukciju što znati estupljeno dobare prevertiti u dinare. Dobili smo projekti i gradivničku dozvolu ali onda se ispostavilo da je zgrada na kojoj namjeravamo graditi ambulantu vlasništvo Skupštine općine a ne Mještane zajednice. Tako su izdani urbanistički uvjeti bili novi i umjesto da općina s tim počuti, to se odgovarao pa nam je novac in-

Željko Aleksić. Pojedinci i dodešli graditi su kuće bez problema i svercima našom zemljom

Savjet Mještane zajednice. Tada nisu bili ispunjeni niti minimalni uvjeti da se Zablaće proglaši gradskom mještanim zajednicom, a niti niti promijenjeno ni da danas. Nama su GUP građe Šibenika dali objektivasti tek dan, prije nekoliko dana, nakon što su mještani na zboru, u slijepčnu ove godine, zahtijeli otcjepljenje i izmjenu GUP-a. Ne sve nuda zahtijeva razvodstvo općine i nadležnih službi koja je bila na našem zboru nije imala što reći osim da kada je GUP donesen nisu bili na vlasti da će nastaviti ući u proceduru.

Nekoliko drugačijeg mišljenja, kada je o vlastku Zablaća u grad nječ, je predsjednik MZ Mile Šestan.

— Ne mislim da se tada radi o nekom političkom pritisku na dečana, ruhovodstvo Mještane zajednice — kaže on — oni su sami krivi jer su nas prodali gradu, misleći da će to biti bolje za ovu Mještalu zajednicu. Q-

D. Grgeš. Na negravitaciji nija reagirao niko

Mještina pojela s mi smo ostali bez ambulante. Zatim, Zablaćani su prije, latina, pristali da im djeca idu u grad u školu a da se ova škola zatvari no gde je situacija drugačija nema treba i škola jer imamo 80 djece, dječji vrati i sve ostalo što bismo bilo gradila mještana zajednica trebali imati. Zablaću smo mi ostali uskršteni i kav nam je sad to graditi škole.

Jednima brane, drugi švercaju

Razgovor s predstavnicima Mještane zajednice Zablaće potvrdio se i Žablaćki aktivistički veteran Dinko Grgeš, bivši predsjednik Mještane zajednice i bivši odbornik u Vijeću mještanih zajednica. Njegova priča počinje mnogo prije 1980. godine kada je Žablaća postalo dio grada i kada je igrački odnos prema zahtijevima i potrebama Žablaćana postojao oduvijek. Kako kaže on, uvjek su se za Žablaće

donosili planovi koji su bili suprotni interesu Žablaćana i koji su ih sputavali — još 1975. godine donijet je plan kojim je bez opravdavanja u jednoj vrlo strukočenoj zoni zabranjena gradnja — Žablaća Grgeš — Stiladi potom plan iz 1980. godine kad sam se ja je sledi u Vijeću mještanih zajednica začeo da se ta zona proširi što je i prihvaćeno. No ta Odluka nije se poštivala kada su bili u planu naši mještani koji dorvali za gradnju nisu mogli dobiti. Ali zato je na zapadnom dijelu zabrana probijena kada je Ante Kljaković kupio teren i temu počeo graditi kuću i nakon toga zabrana za dočekane nije važila, oni su bez problema, dobivali dozvola i gradili pa je tako u loši zoni sada već 50 legradenih kuća u medu mještanicima je svega troška Žablaćana. Inače, mogu reći da općinska služba niti nisu vodila ni o čemu računa kada je Žablaća u planu. Svih devet godina koliko sam je bio predsjednik Mještane zajednice na sve sam negravitaciju upozoravao sve je to iglo kroz prototok (prikaže zahtjeve i prijave što je upućivan općinskim službama) ali niko nije reagirao. Neki su izbjeglici upućivali svoje zahtjeve da im se dozvoli gradnja u Žablaću i općini i Sabari ali to je bilo bez odgovora — Međutim, pojedinima koji su se sada obogatili i imaju deset puta više zemlje od nas sve su dozvoljavala. Za njih i za nas nije važio isti zakon. Ja sam uvek govorio da nemamo niti pravo da se nacionalizira zemlja za gradnju objekata koji snade društvena dobra, ali ne možemo isprijeti da nam se ne dozvoljava graditi na našoj djelodjelini na našoj zemlji i drugima to dozvoljava Žablaćanima je do sada ja mislim oduzeto najviše zemlje, sama da spomenem onu za gradnju —Dane Rončevića— pa za TLM, pa onda zemlju na Pećinama koja je ustupljena vojsci. Štamata je da nam je tu općina oduzela više od 4 tisuće kvadrata zemlje a da nakon nekoliko ročica na sudu i nakon 20 godina od oduzimanja vlasnici ih nisu dočinili niti neku kuću. Ne možemo dozvoliti da nam se oduzmu zemlja da naši izbjeglici i naša djeca ne mogu u Žablaću graditi slobodno. Ako će ovdje biti taj Šibenik 2 neka općina kupuje zemlju od ljudi po tržišnim cijenama. Neka se granica dozvoljene gradnje proteže do hrvatskih kuća na zapadu i do Latijevih kuća koja su lu već sto godina nisu se konačno dozvolili pridružiti Žablaću!

Postali smo gradski deponij

Zablaćani uz sve to imaju još jedan i to u oku još jedan problem na koji se općina oglušuje. Riječ je o Velikim Solinama jezeru u kojem je kako tvrdi

D. Grgeš. Pogledajte arhitekturu na zapadnom dijelu — uređuju je cijansko naselje

Grgeš prije bilo minjstinstvo riba a sada je odlagalište smeđe i industrijskog otpada. Još 1974. godine Skupština općine donijela je zabranu bacanja otpada na tom mjestu ali time se nista nije promijenilo — smeđe se odlaže i danas. Zablaćani, međutim, traže da se to korakno obustavi da za jezero dovede u pravilno stanje. Nedavno je, prema mještima predsjednika MZ Šestan, u Komitetu za komunalne poslove Vlado Bubica, potom Ljiljanu Uzunović, predsjedniku Komiteta za kulturu, Ljiljanu Giljanović u Žablaću za urbanizam i Pebo Karica, direktoru OS „Marjan“ Tito, u okviru kojeg je djelovala OS Žablaću, ali i u svu članove Žablaćke zajednice. Što dozvoliti zahtijevu T. Protoga. Ako životno vrijeme ne ograniči u gradnju rezervorije uputi će peticiju republičkim organima, a postavlji će i odborničku pitanje na jednici Skupštine općine Šibenik, kažu u peticiji Žablaćani.

že da mi ne smiju reći koliko ih ima Šibenske koje bilo. To treballi dobiti im. Sve što radimo, osim rezervorije Šibenske je postavili na obali platan suvremenim naseljem. Šibeni izdvajamo i postavljamo samodoprinos Šibensku rezervatu i to se događalo u Elektro-mu. Da mi moramo sami koprili banjalu. Izdvajanje vodova od centrala do učna koja će se osvijetliti, znači pretpostaviti sve, a što će nam onda dovesti da to saniramo? Zbog toga postavljamo tri mještana graditve i modoprinos Šibensku rezervatu i to uplatimo Šibensku rezervatu, ostavljajući na našem računu a ne uplatjujemo u komunalni SIZ. Eva je jednog primjera! U općini su nam ubili da izredu završnog rezervata za Mještane zajednicu povjerili Knjigovodstvu, a da oni za to znaju troškovu. Međutim na kraju je isplađeno da moramo platiti sami, dok je državni mještani zajednicama platila očina. Tako se vidi sljedimo na mol.

Sjeverno se vidi ovočko na moru, ističu mnogi mještani u Žablaću misleći na cjelokupni razvojni mještani. Tko zna, kaže, kad će se donijeti Plan (kojeg niti nakon 10 godina — gradsko Šibenik — nisu dobili) i kada će desetogodišnja samo papirnata veza s gradom postati stvarna. A oni i do tada že živjeti i razvijati se kao turističko mjesto a ne kao gradska provincija Broj izbjeglica iz Žablaća, ističu mještani. Ulagali bi ovdje kapital, graditi bi stacionirano turističke objekte Žablaće bi razvijalo. A sada, taj kapital odlazi u gospodarstvo na Floridu.

Zahtjevi Žablaćana, kako im je rečeno ušli su u proceduru, a kakav će biti rezultat vidjet će se. Nepoznat je samo kada je ušao u ovom slučaju u njih ulijeden!

(Snimio: Viljan POLIK)

PETICIJA IZVRŠNOM VIJEĆU

Zbog, kako navode u upisici Šibenskog dvorišta od strane Tomislava Protoga 150 mještana Žablaća počinjali su peticiju i uputili je izvršnom vijeću Šibenske općine, i to pod znakovom „hitno“. U peticiji stoji da je Tomislav Protoga u Žablaću već potučao uzurpati državni prostor, točnije Šibensko dvorište, te gradnju rezervorije za lukuča goriva kapaciteta oko 7 tisuće litera. Mještani tvrde da je to oblikovan primjer uzurpacije i nasićenog ponasanja i traže od izvršnog vijeća da se u tom uzurpatelju i da se T. Protoga ne omogući dobitvanje urbanističkih uvjeta za taj prostor koji potkušava dobiti. Verdet da je taj teren njezino vlasništvo Žablaćani uz to u peticiji isti ču, da su vlasnički odnosi na tom prostoru čisti i da se to zemljište više od stoljeću godišnje koristi kao Šibensko dvorište. Upozoravaju, da je gradnja rezervorije Šibenske zajednice Tomislavu Protogu već zabranjena izvršnjima radova u Šibenskom dvorištu, ali da on sada posuđuje —nakon čudnim karamilima— taj prostor dobiti se zabeležiti. Žablaćani postavljaju rezervorije u Šibenskom dvorištu nazivaju —ekološkom bombom na najprometnijem dijelu obale— te traže da se Šibensko dvorište dovede u prilike stane. Ukoliko ga T. Protoga dobiti dozvolu za izgradnju rezervorije u Šibenskom dvorištu, kaže se u peticiji, tražiti će odgovornost predsjednika izvršnog vijeća Vlade Jurkovića, predsjednika Općinskog komiteta za komunalne poslove Vlade Bubica, potom Ljiljanu Uzunović, predsjedniku Komiteta za kulturu, Ljiljanu Giljanović u Žablaću za urbanizam i Pebo Karica, direktoru OS „Marjan“ Tito, u okviru kojeg je djelovala OS Žablaću, ali i u svu članove Žablaćke zajednice. Što dozvoliti zahtijevu T. Protoga. Ako životno vrijeme ne ograniči u gradnju rezervorije uputi će peticiju republičkim organima, a postavlji će i odborničku pitanje na jednici Skupštine općine Šibenik, kažu u peticiji Žablaćani.

Ukolkovo ga T. Protoga dobiti dozvolu za izgradnju rezervorije u Šibenskom dvorištu, kaže se u peticiji, tražiti će odgovornost predsjednika izvršnog vijeća Vlade Jurkovića, predsjednika Općinskog komiteta za komunalne poslove Vlade Bubica, potom Ljiljanu Uzunović, predsjedniku Komiteta za kulturu, Ljiljanu Giljanović u Žablaću za urbanizam i Pebo Karica, direktoru OS „Marjan“ Tito, u okviru kojeg je djelovala OS Žablaću, ali i u svu članove Žablaćke zajednice. Što dozvoliti zahtijevu T. Protoga. Ako životno vrijeme ne ograniči u gradnju rezervorije uputi će peticiju republičkim organima, a postavlji će i odborničku pitanje na jednici Skupštine općine Šibenik, kažu u peticiji Žablaćani.

Zapoštavljeni?

Ne zadovoljan odnosom općinskih organa prema Ražnima. Gornjim Savjet MZ obavio se prošlog mjeseca dopisom predsjedniku SO Šibenik, zahvaljujući razgovor s odgovornim osobama. Uz ekološke i komunalne probleme žalili su se i na stanje u Područnoj školi "Lepa Šarić". Tako u dopisu navode da se u školskoj zgradi prema sadašnjem stanju stvari naslava više ne može održavati. Lokacija je tako nepogodna da traži hlinu zahtvaranje - uzasan - intanjer i eksploderi više sliče na prostor strave i nasa nego na jednu obrazovnu instituciju. Namjerno ili iz nestabilnosti razbijeni prozori se ne zamjenjuju staklom već šperiplatom. Zbog nepravilnosti izmjenje stakala škola je otvorena 24 sata. Pločice u holu odaju već nekoliko godina što nikto ne sanira. Pomagala za održavanje nastave gora su nego u doba nešto djeđova, a o sanitarnom čvoru nema svih govoriti. - Pilamo se ima li ova škola kućnog mještira? Vodi li neko računa o njoj? Po nama — nikto. Jer školu pohađaju seljачka djeца i takvo stanje je za njih dobro! Međutim i ta dječja ulaza u 21. stoljeće u eru kompjutora, a obrazovanje im je na razini 19. stoljeća — tvrdi Ražni.

Pa kako stvarno stoji stvarni

bлизini pogona elektrofizije TLM - Boris Kidrić. Zgrada ima četiri učionice, veliki hol, kuhinju, zbornicu te nekoliko pratećih prostorija. Igrelište je na olovorenom, najblže je izvorni zagradnji - Elektrofiziji. Ali kako mali Ražnici žive u zagadenom naselju, zatim u neposrednoj blizini jednog od najzagadenijih gradova u Jugoslaviji, vila silnoma Zenici, to ih pojednostavljeno ekološki nepovoljnog smještaja škole ne zbunjuje previše. Učešču igraju sa šarenu grilate rastu lama gdje zameinuti plod višnje često ne dozrije, a gdje su specifična oholjana grla češća nego drugdje. No, kako je sve drugo vrednije od zdravlja barem prama trenutno egzistirajući društvenim momenitom, a osobito ekonomskim mijenjima suvišno je govorili o tome.

Lokacija škole vezana je za opasnost kojom su svakog dana izloženi najni učenici iz Ražne. Donji Oni, naime svakog dana moraju prijeći do trajali i uski nadvožnjak preko kojega se svakodnevno uz obavezno zaustavljanje jedva mimoizaze autobus, velike cisterne i kamioni. Nije potrebno govoriti kolika je to opasnost po učenike, pa mnogi roditelji dječju prevoze do škole. Bio je pokušaj da se škola preloči ali nisu uspješno okončani pa će do dajnjeg škola

Jedna učionica u maličnoj školi, odabrana metodom slučajnog uzorka. Tajnik Petar Dražić i majstor Joso Grubišić kažu — najgora učionica

Ovako izgleda prosječna učionica u Područnoj školi "L. Šarić" Ražne. I ovo je jedno izabrano metodom slučajnog uzorka. Ni ostale se učionice bitno ne razlikuju

Ova su pločice kojih neina Tajnik kaže da nedostaju od ove školske godine da se radi o esletskom nedostaku bez opasnosti za učenike, koji će biti otvoreni preko školskih praznika

razbijeni su prekidači u WC-u, a oni su postavljeni na visini od preko 1,5 m. Što znači da nisu bili dostupni baš svačijim šakama. Učionice izgledaju nešto bolje od onih u maličnoj školi, ali nema specijaliziranih kabineta. Nastavnica pomagala su klasična ploča, trukuli, globusi, kreda. Televizori nisu uvijek ispravni, za što su zasluzni i konsnici (prema vlastitom priznaju u povjerenju). Sanitarni čvor tako funkcioniра, mada teškoće imaju. Ponekad su razlozi banalni, kao u odvod uvačena plastična čaša od

jogurta ili klikeri. Trenutno je jedan umivaonik izvan upotrebe, ondov je začepljani, a otklanjanje kvara neće moći bez razbijanja zida i njegova rekonstrukcije. Što će zatog opseg rada i održavanja nastave biti odgodeno za školske praznike, a slično će biti i s popravkom pločica u hodniku.

Što se tiče razbijenih prozora, svi su olvori zatvorenii, što staklom, a što šperiplatom. A sad je zato šperiplatom? Odgovor se nalazi u sredstvima za amfizaciju. Što se tiče tempa saniranja kvarova to su naj-

Majstor Joso Grubišić: - Najčešće do pravljivanja stakla brava prekidači. Ne razbijaju samo učenici škole, već i oni koji nakon završene osnovne ne znaju što će sa sobom.

u Područnoj školi "Lepa Šarić" u Ražnima diskriminira li malična škola području? Što uvjetuje sadašnje stanje u maličnoj i područnoj školi, kao i njihov međusobni odnos? Odgovore na ta pitanja pojavili smo u razgovoru s tajnikom škole Petrom Dražićem kada u obliku objav Šibenskog Zagreba.

Područna škola "Lepa Šarić" Ražna smještena je u nepravilnoj

ostaci teme gdje jest. Škola ponada 237 učenika nastavlja se u učenici I od I do VIII razreda. Održava se u dvije smjene. Po kapacitetima i opremu predviđeno je da se u zgradi održava nastava samo za učenike od prvog do četrte razreda, no kako nema mjesto u maličnoj školi učenici nastavljaju školovanje u područnoj. Maličani se žele da im većkaši bacaju cvijeće kroz prozor.

— već više od desetljeća ne znaju je zaustavljanje realnog rasta sredstava za opću utvrđivanja i zajedničke potrebe, što je doveđe do toga da su već 1981. g. sredstva za obrazovanje i znanost svedena ispod realno onih iz 1975. godine (J. Kučmanović — "Danas" broj 423 od 27. ožujka 1990. g., str. 41).

Kako se taj trend održava u konkretnom slučaju vidljivo je iz slijedećih Petra Dražića — tajnika OS "Lepa Šarić":

— ČS "Lepa Šarić" izgrađena je 1980. g. Na taj je, a još uviđaj u potpunosti dovršena. Nije dovršen prilaz školi, niti ograda, dječje igralište niti dovršeno Matičnu školu u tri smjene počeda više od 1200 učenika. Nakon preostavljanja škole koriste se i SOFK, MZ Baldekin i neke RO.

U školi su zapošljene 84 radnika. Njihovi osobni dohoci su ne isto razini, kao i primanja ostalih privrednih radnika u Općini, međutim, uviđi život i rada nisu isti. Novije škole imaju veću stopu amortizacije, vredniji i suvremeniju opremu, pa je ova škola u nepravilnom položaju. Bila je pokrenuta inicijativa da se na razini općine uđuđe sredstva amortizacije za sve osnovne škole, ali na to nisu prisilile škole s boljim materijalnim položajem.

Kako se škola kurteti međutim — cijeli dan nemjesta je dolazio, a kako je i zgrada stara 30 godina, amortizacija je simbolična. Ona je 1983. godine za maličnu i tri područna škola (Ražna, Mandolina i Jadrinovac) iznosila 15.000,00 dinara.

U maličnoj školi dolazio je

češće postavljanje stakala, popravka brava i prekidača električne energije. Prema podacima iz radnih naloge za školske majstore Grubišić i Dražić je od početka školske godine dva puta selak put u intervenciji u ražinskoj školi, a bilo je mjeseci u kojima su i po dvaput mijenjali stakla na ulaznim vratima škola. Stakla brava i prekidači ne razbijaju se samo od sebe.

Kako na sve to gleda uprava Škola za seosnjima u razgovoru s tajnikom OS "Lepa Šarić" Petrom Dražićem koji kaže:

— Što se tajca Područna škola "L. Šarić" u Ražnima, zbog čega smo ovih dana imali razgovore s predstavnicima Ražine, otvoreno kažemo da se u njihovim konstatacijama ne slavište. Iste je da stanje nije zadovoljavajuće ali nije istina da ne vodimo računa o održavanju škole koju pohađaju njihova djece. Školski majstori su u razdoblju od šest mjeseci, što je evidentno iz radnih nalogi, intervencijama 18 puta, više puta zbog stvari koje se ponavljaju. Ponekad smo stali i po dva majstora.

Mještan MZ Ražine su svjesni da ta škola nije služila samo djeci već i omladini, organima MZ programu ONO i DSZ kao i drugim programima koji su iziskivali prostor (zbog mala škola — predškolski vrtić). Nitko nije plaćao za korištenje tog prostora, održavanje ili poboljšanje. Mi to nismo ni zahtijevali, znajući da korisnici nemaju novca, a kako je zgrada izgrađena društvenim sredstvima, bole da se konsli — mislimi smo. Sve to ostavio je traga na izgledu objekta, kako i iznutra tako i izvana. Predlažemo da svi zajedničkim snagama radnici škole i roditelji gradani i radne organizacije učinimo snage za sivaranje povoljnijih uvjeta rada u školi, a u koncu naših mladih.

Kako učenici dolazi do raznih učionica u različitim razinama?

— U školi se i poređe pojavljuju neke karakteristične pojavne, tako da u pojedinim razdobljima razbijanje društvene mrežne (razbijaju se stakla, demoliraju ogrede), a što je i karakteristično pojava u maličnoj školi, a to je i negativno. Radnici u ražinskoj školi odajući se i nemogućnosti provođenja obavezno nastavnog programa, jer nedostaju prostor i oprema za nastavu ležike, tehničkog, likovnog i glazbenog odgoja.

Sada ta ponazanja uključuju i pomoći koji su nježi pojava u društvenim razdobljima, a to su načini u kojima nesigurne su i borbe osoba. Ja se afirmaciju, što ne počinju, što je točno, onda barem negativnu. Nestabilci u ražinskoj školi odajući se i nemogućnosti provođenja obavezno nastavnog programa, jer nedostaju prostor i oprema za nastavu ležike, tehničkog, likovnog i glazbenog odgoja.

Sloga smo i mi svjesni da uvjeti života i rada ne zadovoljavaju ni minimum i poređe napora svih radnika da takvo stanje promjene. Sigurno je da roditelji učenika i ostali građani učavaju stvarno stanje i da nisu zadovoljni smatrajući da je ono odraz neaktivnosti i indoljenosti kolektiva. Sto nije točno. Problem je u nedostaku sredstava, kako za standard radnika, tako i za pedagoške standarde. Dokle će takvo stanje potrajati — teško je reći, ali sigurno je da će jedan dio problema biti riješen izgradnjom nove škole na Vidicom. Kad će se malična škola raspletati, da će i učenici iz Ražne dobiti adekvatne uvjete za stjecanje znanja.

Nada D. VANAT

KRONIČNA BESPARICA

— već više od desetljeća ne znaju je zaustavljanje realnog rasta sredstava za opću utvrđivanja i zajedničke potrebe, što je doveđe do toga da su već 1981. g. sredstva za obrazovanje i znanost svedena ispod realno onih iz 1975. godine (J. Kučmanović — "Danas" broj 423 od 27. ožujka 1990. g., str. 41).

Kako se taj trend održava u konkretnom slučaju vidljivo je iz slijedećih Petra Dražića — tajnika OS "Lepa Šarić":

— ČS "Lepa Šarić" izgrađena je 1980. g. Na taj je, a još uviđaj u potpunosti dovršena. Nije dovršen prilaz školi, niti ograda, dječje igralište niti dovršeno Matičnu školu u tri smjene počeda više od 1200 učenika. Nakon preostavljanja škole koriste se i SOFK, MZ Baldekin i neke RO.

U školi su zapošljene 84 radnika. Njihovi osobni dohoci su ne isto razini, kao i primanja ostalih privrednih radnika u Općini, međutim, uviđi život i rada nisu isti. Novije škole imaju veću stopu amortizacije, vredniji i suvremeniju opremu, pa je ova škola u nepravilnom položaju. Bila je pokrenuta inicijativa da se na razini općine uđuđe sredstva amortizacije za sve osnovne škole, ali na to nisu prisilile škole s boljim materijalnim položajem.

Kako se škola kurteti međutim — cijeli dan nemjesta je dolazio, a kako je i zgrada stara 30 godina, amortizacija je simbolična. Ona je 1983. godine za maličnu i tri područna škola (Ražna, Mandolina i Jadrinovac) iznosila 15.000,00 dinara.

U maličnoj školi dolazio je

UZ 7. TRAVNJA — SVJETSKI DAN ZDRAVLJA

svogog vremena i u slobodnoj i
svobodnoj vremenu a u njegovu
zivotu, da je uga ljeđna odzraćen i otkri-
stol s tem u Šibeniku i Šibeniku -
je proglašen za svećenika, rednika Općinske
skupštine, Šibenske Baraneve. Sesija
u Šibadini je obilježila početak rada
nove župe, a u Šibeniku je 1873. preč-
siednica Šibenske župe postala Šibenska
nogat vrata do Šime Šipančeva na Ši-
benici razdoblju premeđujući u UPOZNATI
PROVODITI USTRAJATI Što lo upoz-
nati i provoditi i na čemu ustrajati na

Očistiti lokalno

Ekologija će prvi ispit etikasnosti u nas ipak morati položiti na čistoj ulici

okolnom području bile su dale
smjernice razgovora sudionika Otkrug-
log stola na kojem su se našli lječnici
Zeleni predstavnici zagadivatke
privrede napokon uđeli u općinske
uprave na čiju je poziciju do-
sta primjedbi. Uz toge druge čitav
se čvor na ovoj avsi na Činjeriku
da nije u sile ujutru slično bao
i s okrugom i na jedno i na drugo po-
činjeno misli teh i da ih počnemo
gubiti. A prosvjetovanje se kroz sve
ove godine zagubilo u logu školstva i
programima higijena smjeća i industrijs-
kom ciklu. U svemu tome pliva-
i naš odnos prema okolini kao grada
na pa pošleden nije ostao niko. Kon-
statirajući da najveći dio zagodenja do-
lazi iz nemara i neznanja dr Šime Sti-
panićev vratio se u 1977. godinu kada
se prvi put ozbiljnije i počelo razmišlja-
ti o zastiti čovjekova okolinu ali i rečao
kako se od mnogih dogovora postig-
nutih u ogromnim prostorijama pa na-
dvamo malo loga napravilo. A zakarali
su upravo oni koji bi trebali nadgledati
i koordinirati pa inače dobro goćeni
zakoni "zapinju" upravo u općinama.

Počeli se konačno mora - i s postavljanjem selektivnih kontejnera i s edukacijom go školara pa sve co stoji na radic u ovu ma sebac je Španjolac. Koliko su općine Istra u pridržavanju zakonskih propisa ilustrisala je Darinka Raduović na primjeru Zabona o pozarskom i javnom dobru po kojem su još 1980. godine kada bili dužni učinak od 18 m esec postavljati uređade za prihvrat masnoća i hranih otpadaka s brodova. Deset godina nakon toga samo Rijeka ima općinsku odluku u skladu s tim!

Direktor "Čistoća" Josip Jolić uz
pomake na boje s ovozom čomaz-
rog otpada i bijele tehnike iznio je
nekoliko poravnih podataka. Najvažni-
je možda taj da je njegovo poduzeće
postavljeno u velo lošu ekonomsku si-
tuaciju a ono što govori o nama jest
i brojka od tri liske građana koje
"Čistoća" ulužila zbog neplaćanja do-
prinosa za "Čistoću". Uz to je ekstra-
nost što bi i efikasnije sakupljanje pa-
pira koji ide dalje u reciklažu. Moguć-
nosti od stolnog lona mjesecno i slo-
jalko milijardi svedene su sada samo

na putinu. Kao svjetla ločka je podatak da će „Čistoca“ vilo skoro raspisati natječaj za reciklažu papira i plastike metala - stakla ali ono što vraća na zemlju jest Jadrana tvrdnja kako nam je grad najprije upravo u vrijeme odzavanja dječjih akcija - za čistip grad. Očito ostajemo isti - od jastica pa do smrti. Dr Branko Šruši govorio je o znanstvenoj jedinici za pružanje proučavanje ekološke situacije koja će biti osnovana na Medicinskom centru. To je sigurno veliki pomak naprijed ali treba biti svjesan i toga da će u ovome slučaju biti teško pomiriti znanost i zagadivačku industriju. Naime, zdravstvo i cekirovani ovisi o dvama ravnateljima s berškim zagadilačima a znanstvena ekološka jedinica sigurno će u svome radu znositi cogla po reznih rezultata za industriju. Smatrajući da je teško očekivati tuda preko noci. Petar Gardijan je rekao da se u pozadini zagadivanja pa i onih najsigurnijih - koja dolaze od gradana kao i od industrije - krije i ekonomski interes. Naime dobri sistemi za filtriranje su skupi a zagadivačka industrija razvijeli

nih upravo i zbog toga ide u razvijene zemlje jer ekološka serija košta nadalje nositi jo i hrane golovo bez ikakve kontrole. S tim u vezi Gerdiljan smatra da od nadležnih organa treba izazati predstavljanje propisa a tamo gdje ih nema da se donesu. Dr Eugen Stojnić svoje je izlaganje sašao u nekoliko točaka. Smatra da obavezno u škola treba uvesti satove ekologije da je gradu potrebno etikasno komunalno poduzeće selektivni i osjetljivi konjektori da se na zelenim površinama zabranji svako parkiranje nadalje da se akcije -Luke- TEF-a i svih kojih zagadjuju provedu do kraja i na kraju da Skupština općine istraže na svim svim odlukama naročno uz sankcije za nepoštovanje.

Iako niti ovom prilikom nismo mogli da dobijemo potvrđenje o točnosti podataka o broju i imenima zadržanih u Srbiji, u skladu sa činjenicom da Srbija je jedan od pet najzadrgadovljivijih gradova u Jugoslaviji, ispušta kilogram

B PERI

U METU TKO UKLANJA LIMENE NAKAZE?

-treničko društvo- tako ima mnogo -treničkog cijepada. Što se događa s automobilom? Proizvodi se u tvornicama sastavlja se iz mnogih dijelova, zatim dolazi na tržište gdje započinje njegov život. Čim se automobil pojavi na cesti odnosno čim se počne upotrebjavati on se počne i trošiti. Dužina njegova života umnogome ovise o vlasniku automobila kao i o tome što je preuzimajući, koja je marka automobila.

proizvodac i koja je marka automobila
U igri je još čitav niz detalja koji odre-
đuju do kada će automobil biti u pogonu
na ono što je neumilno to je njegova-
-smrtnost. Kako smo do sada radili us-
poredbu sa čovjekom, onda nakon
-smrtnosti automobila slijedi i njegova-
-sahranu. A kako to izgleda mnogi su
se mogli uvjeriti posredstvom TV ekrana.
Izljučen automobil se prelaže i dije-
lom se reciklira i ponovo ulazi u proiz-
vodnju. Citrus se zatvara i silver ide is-
početka. No nije uvijek sve tako. Po-
stoje i iznimke. Nije teško primjetiti
kako na nekim ulicama ima automobi-
la koji su već dovršeni, ali se još uvijek
nalaze u pogonu. Oni na česti pred-
stavljuju i cijedenu opasnost jer zbog
doljnosti strogog treba nesto može
čekati. Sio može izazvati nešto

isu registrirani, ali se još uvijek mogu sresti na parkiralištima. Tabu automobili ne samo da zauzimaju prostor za parkiranje nego ih nije moguće uvidjeti na Štencim ulicama. Nema sumnje da ih treba ukloniti, ali kako to izvesti? U ovom slučaju ne bi bilo zgrega kažeći Štencima pogedati skupštačnu gihu jer - sruženi - automobili nisu samo Šibenski problem. S njim se suočavaju

Ovih dana se u dnevnom listku moglo pročitati kako će se u Splitu im problemom baviti -Zeljzara- i Kastel Sućurca -Zeljzara- će Split očistiti od neregistriranih automobila što je dolež hvalje vrijedan. Prema tome i Šibenska vlast bi trebala raspisati natječaj, gdje bi se na osnovi ponudjenog programa nekom poduzeću ili privatniku dozvolilo da pokupi sa Šibenskih ulica -kriši-. Naravno trebao bi postojati neki privlačljiv rod kojim bi se vlasnicima neregistriranih automobila omogućilo da sami nego poduzmu ulakto drže da se s takvim automobilom još nešto može nepravilno. Nakon tog vlast bi -kriši- trebalo otkupiti s ulice. Ovakvo za sada samo smetaju Dokle

SIZEROVA

Lijep je dan kada je s Poljane niz
Kalešergu, došla vam je gladoleđa
molda gde upravo u hodu došla ko-
lic da ne znaće goje s vištom glad-
oleđa ili sa svetom. Slike do kavare
-Medulic - obrazujuće se rješenju
problema - crvenoj kanti, za smjeće
i podatke - način na koji

onovljeno, uza 210 porez prodavac-
nika - Petar -

101 - Vátra nemé dne omezeno
nito pravidlo
Maz.

Magli ste naravno i gore probale
da vam se sljedovat cipadi ne odgje-
tu a da je nosite u cijelu donosi-
donova cipela truleci kante za smje-
će u nekom drugom dijelu grada
gore ste sukladno rezultatu jer uve-
zli smrda su za razliku od ostalih

בְּרִית־מָה

Humanost

e pala na ispitu

etko hoće biti pred
ade onda ga mora
liko su rezerve krv
dogodili sutra kad
negreća — rezigni-
komentar Dane Salic-
erent za dobrovol-
jstvo krv u Optin-
azaciji Crvenog krsta
tv nedljetnih optič-
nultura — posljednja
svjeda dobrovoljnih
krvi. S poprilično
om stanjem u toj ob-
asti su bili upoznati
sjeđnik Škupštine
predsjednik Izvršnog
viteza za zdravstvo.
Klinu zaštiti te ravna-
nskog centra izos-
čišća bio i opravd-
jenju članova Savez-
njica bio niko od
gošćiju nije nateo
ahodno da se za taj
na primjeru način
pacijenti koji tre-
buju ne mogu biti bri-
venog krsta i Medi-
cinske odnosa Služ-
baju, koji su jedini
ce učinili, sve da bi
čimbenici. No, oči-
pokazuju i najnoviji
se došlo do strapa.

da se dalje ne može i da je
nužna pomoć ostalih struktura
ili ilustracije radi stoži poda-
tek da je u posljednja tri mje-
seca prikupljeno od dobrovol-
jnih davalaca 350 boćica krv.
čak stotinu manje nego u istom
vremenu prethodne godine ili
za polovicu manje nego je planirano
2584 boćice koje bi se
trebale dobiti do kraja godine
već sedam. Zna, bit će nedos-
tične jer, kad je krv u plitanju
onda se to ne može nadokna-
dati kako se i kad se netom
hoće. Manjku se, doduće, zna
razlog, ali malo je korist od to-
ga. Na redi radi valja poda-
titi da je u plitanju bio bajkol
članova načelnog nebjaničnjeg
kluba Iz Poduzeća "Boris Kid-
rić". Oni su, naime, uglavnom
bili nezadovoljni načinom pri-
mjeće odredbe novog Savez-
nog zakona o radnim odnosi-
ma po kojem bi svaki davalac
zauzvrat dobio samo dva dena,
daleko manje od onog što
su ratnički dobrovoljci dobiva-
li do sada, a to je često bio
i pravi malo dodatni godišnji
odmor. Prema riječima Davora
Zelenovića, predsjednika ta-
mošnje sindikalne organizaci-
je i člana Kluba DOK, gošću je

uvujoen privremen akt, no nije
govo je donošenje, s obzirom
na intervencije na Radničkom

Saveznu prolongirano pošlo se
računa da će prijelom propis
biti vraćen na snagu. To će biti
omogućeno promjenama re-
publičkog Zakona o radnim

odnosima na temelju kojeg će
kolektivnim ugovorom ili inter-
nim pravilnikom, poduzeće sa
ma moći regulirati tu proble-
matiku tj. dobrovoljnim dava-
cima po dogovoru ustupiti od
reden broj neradnih dana.

U krajnjim slučajevima bit će
moguće posegnuti i za poseb-
nim aktima. U međuvremenu,
do donošenja novih dokume-
nata iz Režima će ruku i dalje
pružati dobrovoljni davaoci
koji to zaista i žisu. Oni koji to
ne radi i nisu redili same zbog
slobodnih dana ukoliko se,
pak za ove druge ne doneše
odgovarajući pravilnik, dr.
Zdenka Kapitanović, boćica
djelatnosti za transfuziologiju
i imunohematologiju u Medi-
cinskom centru raspolažeće
godišnje s pet stotina boćica
krvi manje, a to je čak jedna
trećina ukupnog davanja (Re-
zincu su u prva tri mjeseca dati

dobrovoljni davaoci i klubovi,
i apeli na sve dozadatnja ali
i buduće članove.

Moc li apeli odjeknuti,
s dobrim dozom sumnje, reči-
ćemo — vidjet ćemo i istodob-
no posevne normalne očekivali-
za sebe i svoje najbliže kad se
nudimo u takvoj situaciji svoju
kap krv u bolničkog hladnjaka.

No hoće li i stici? Dr. Z
Kapitanović nije baš sigurna.
A ne može ni bilo s obzirom na
ave čeća istaknute kad se
dvoume ili čak neće dati ruku

ni najbliže rodbini i prijatelji
pacijenta. Druga drugačija su to
nješta mnogo bolje, a neće
proti mnogo morat ćemo se
i mi učiti od njih. Krv će, hlijeli-
mi to ili ne ipak morati postati
roba. Ono što se kupuje i pro-
daje krv će imati svoju cijenu
kao i sve ostalo što se nude na
tržatu. Moc ćemo je dati do-
brovoljno, ali moc ćemo je
i kupiti. Neće to biti, kao ne-
kad u "Kendeševoj krčmi" za
trideset lisača pršt u deset litara
vin. Znat ćemo valjda, orga-
nizirati to na mnogo civiliz-
iraniji, kulturniji i primjereniji
način.

J. ERCEG

U POVODU DANA ZAŠTITE NA RADU

»Zlatno sunc« Elemesu

Živko Gateri

Int Živku Gateri, samostalnom organizatoru
zaštite na radu u "Elemesu" uručena je jučer
u Beogradu Savezna nagrada za zaštitu na radu
medalja "Zlatno sunce" za 1989. godinu. Nakon
niza međuopćinskih i republičkih priznanja (1981.
1983. i 1986. godine) Savezno priznanje rezultat
je dugogodišnjeg rada na unapređenju zaštite na
radu i stečeno je u konkurenciji od dvije lise
kandidata iz cijele zemlje.

— U svemu lome dobar je dio mog osobnog
udjela, ističe inženjer Živo Galara, dobitnik me-
dalje, ali je razumljivo da ne bi bilo priznanje da
nije velika podrške ne samo na riječima nego i na
djelu, od strane rukovodilaca pogona i dobre sur-
adnje s njima. Sve što sam postigao mogu za-
hvaliti upravo dobrom razumijevanju i nastojanju
da se uvjeti rada dovedu na lakvu razinu koju qali-
rantira brig u radniku očuvanje njihova zdravlja
i samim tim radne sposobnosti.

● Žalili na radu vrlo često se prilazi formalno. Sudeći po ovome ne i u "Elemesu"?

— Može se kazati da je razina zaštite na radu u "Elemesu" zadovoljavajuća uz činjenicu da
problema ima jer ulozeno bi bilo očekivali da su
svi razriješeni, ali se barem godinama trudimo da
budu u što manjoj mjeri izraženi. U prilog tome
mogu navesti da je "Elemes" - zaista mnogo učinkio-
na realiziranju izloženog posebnog programa iz
zaštite na radu. Nositelji njegove izrade bili su
praktično svi rukovodici radnih jedinica, zajed-
no sa mnom kan organizatorom zaštite, gdje su
se delinirali zadaci rukovoditelja finansijskih
sredstava i nosioci tih zadataka. Sa zadovoljstvom
mogu konstatirati da je ovaj program najvećim di-
jelom i realiziran. Ulrošena su i značajna finansijska
sredstva, mada je zbog inflacije teško reći
koliko točno. Ima primjer, za ovu godinu predviđeno
je da se u u svrhu uloži milijun i 200 tisuća
dinara, tako nisu uračunata sredstva za tehničku
zaštitu. Poseban program realiziran je u sklopu
srđnjoročnog plana koji je predviđao izređenje
kruga i prometnica s kompletom rasvjetom kru-
ga, rekonstrukciju sanitarnih i garderobnih čvorova
i kancelarskih proglošja u svim pogonima iz-
vršene prelakcije proizvodnih jedinica, postav-
ljeni bočni i lokalni odjaci u pogonima za argon
sko zavarivanje nabavljeni u Švedskoj, te izvrše-

na rekonstrukcija pogona stare bravare. Najveći
zahvali odnosi se na uvodenje centralnog grijanja
u radnim prostorijama — u pogonima konvertori-
ma i u kancelarijama radnjatorima koji imaju mo-
gućnost da u tijeku razdoblja vrše hlađenje.
Važno je napomenuti da je u realizaciji svega toga
ogroman doprinos svih radnih ljudi "Elemesa".
A lok poslova pružen je i na sjednicama Radnič-
kog savjeta i Štručnog kolegija.

● Da li ovakva nestajanja nalaze potvrdu
u smanjenju broja ozljeda na radu?

— Razumljivo da je tako, tim prije što se veliki
značaj daje i osposobljavanju radnika kako bi
mogli sigurno raditi, a redovna je provjera njihove
osposobljenosti posebno radnika i neposredne
proizvodnje. Za radnike na radnim mjestima s po-
sebnim uvjetima rada organiziramo i redovne in-
ženjerske pregledne radi kontrole njihova zdrav-
stvenog stanja i buduće radne sposobnosti. Na
takvim radnim mjestima trenutno je oko 240 rad-
nika. Što se ozljeda na radu tice rezultati na njih
su smanjivanju nisu zanemarljivi. I pored potre-
bice prvenstveno subjektivne prirode, broj ozljeda
na radu se iz godine u godinu smanjuje. Pri-
mjeru radi, do 1980. godine imali smo dvostruko
manje radnika i čak 27 do 40 ozljeda godišnje
1987. bilo ih je 17, 88. godine 16, dok je u 1989.
evidentirano 14 ozljeda na radu, i to znatno veći
broj zaposlenih — oko 600. Tome je svakako pri-
donjela i veća svijest radnika u pogledu zaštite
na radu, a dobroj dijelom i osposobljavanje za si-
guran rad. Međutim, treba naglasiti da broj ozljeda
na radu nije i ne mora biti mjerilo stanja u ob-
lasti zaštite na radu.

● Gdje je "Elemes" u usporedbi s drugim
proizvodnim djelionicama TLM-a?

— U odnosu na druge djelove TLM-a situacija
je u "Elemesu" je znatno povoljnija jer je povol-
jnija i kvalifikacijska struktura radnika. Što je vro-
ćesno od presudnog utjecaja na shvaćanje i od-
nos prema zaštiti na radu. Uz to, "Elemes" je
u zadnjih nekoliko godina čak 90 posto sredstava
za rad osuvremeno nabavom novih, kvalitetnijih
čak i kompjutoriziranih strojeva čime smo isto
dobro i zaštitu na radu podigli na višu suvremenu
razinu.

D. ŠOKO

SVAKIH SEDAM DANA

UTORAK

U staroj jezgru Beline ne
može graditi ili renovirati ku-
ću, ako nju neće brniti bijela
terabone i dobrí stari dalmat-
inski kamen. To vizualno po-
stavljanje tradicije Savjet Mjes-
ne zajednice stimulira osigura-
njem građevinskog materijala
po poplu od 20 posto.

III. što ne mogu svi mogući
i nemogući profesionalni op-
ćinski urbanističko-komunalni
organzi, to bez leškota ostva-
ruju volonterski Savjet Mjesne
zajednice Belina.

SRIJEDA

Jos razmišljaju o sinocnjem
predsjednom istupu Franje
Tuđmana na TV Zagreb. Nije
divši general i partizanski rat-
boš sv Tuđiju ali TUĐMAN i ni
je tako TUĐ kao što sam slušao
i člao poslije govora koje ni
sam slušao.

Očito u svim starim i novim
partijama puno su jače antipro-
pagandne od propagandnih bo-
misli.

ČETVRTAK

Troje se vraćaju kući! Sje-
cate li se tog romana? On me
podsjeca na sudbinu troje ko-
lega: Živana Podrug, Ratka
Teđlinga i Zdravka Kedže. Po-
sljivo galova godine dava, kada
su zbog prvačkog strajka
pričinili neuspjeh. Informativni
centar, oni se vraćaju piso-
cima strojerville uređnicima
i autokenzurama profesiji ma-
te -place- a velike odgovor-
nosti poslu s uređnicom cen-
zurovom i podvjesnom auto-
cenzurom. Poslu gdje se živi
bez a još brzo umire
En pa kolog sirotin vam!

PETAK

Jedan me rukovoditelj Tvor-
nice električnoga i feroleđa i
iskreno i prijateljski uvjeren ka-
ko se mame duće mame ulvri-
kako je tehnološki vršak log AC
tehniku najmanje 30 posto za-
poslenih dok bi u optimalnoj
organizaciji zaposlenje trebalo
izgubiti još 20 posto (ne radni-
ka).

Uvjeren sam da su među 50
posto spornih sigurno om koji
su okazi štrajkove zbog slabe
plaćenosti svog rada

SUBOTA

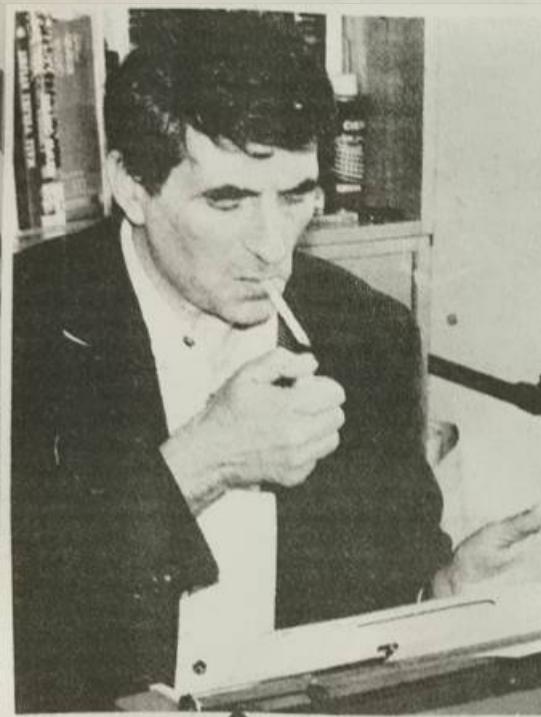
Da li se nastavlja "stara
dobra" politika, po kojoj se
godinama jedno radio, a drugo
radio. Kada se na svim razinama glasno go-
voriti (a ne Šapuce!) o povratku
nacionaliziranih terena, povr-
jenje članova Drustveno-poli-
tičkog vijeća dobio je opel
Marko Bušić, koji se kao op-
ćinski javni pravobranilac bon
da vlasnici zemlje, koja je pod-
ruštenjena dobiju, manje od
cijene, koju je uvelidle -općins-
ka vlast.

NEDJELJA

-Sibenik- je u derbiju hrva-
ški drugoligaš podijedno vi-
nkovački -Dinamo-. Dojam je
da je uspije najmanje obrado-
vac dm klupskog vodstva koji
su protiv trenera Mladenov Vran-
ković ili da trenera Vinkovčanu
a bivšeg trenera -Sibenika-. Sli-
pu Kedžu!

PONEDJELJAK

Rubriku ne mogu završiti
u minu, jer nedaleko od mene
bući protestni miting stanovni-
ka prababala. A di su bili, kad je
grmita (prije 20 godina)? Da li
je i onda Općinska skupština
bila -sa sve krvju- kad je neiz-
ravno puštem sanacija apre-
vala -Vodicanku- i -Primot-
ren-? VELIKI SITNIČAR

AKTUALNI KULTURNI TRENTAK

Kultura je u rukama umjetnim, navrnutim, služinskim...

RAZGO-
VOR
S PEROM
MIOČEM,
REDATE-
LJEM
U CENTRU
ZA KULTURU

• Dramski amateri Centra za kulturu način „Hidrocentrala“ u Su-
hom dolu pripremaju već drugu ovogodišnju kazališnu premijeru. Riječ je o obiteljskoj gradačkoj dramski međarskog književnika Akademije Kerteza „Udovice“. Predstavu režirete li?

— Odgovor bi mogao glasiti da slike kako pitanje ne sadrži i druge stvari koje dramski amateri rade dužan sam čitateljstvo o tome informirati. Pored rada na novoj premijeri, dramski amateri redovito i s uspije-
hom igraju Brešanovu „Hidrocentralu“ u Suhom dolu. U planu su i vrlo važna gospodovanja ovog ansambla istovremeno na sceni još dva Centrovna ansambla koji izvode: „Optuženog vuka“ i „TV Snježnjiku“. I ovim ansamblima, posred izvedbi na maličnoj sceni, predstavlja stanovita gospodavanja. Upravnica Maia Gulin priprema drugi kontakt suradnju „Večeras s vama“ koji će biti izveden 13. travnja.

U Centru su velike pripreme i za sve-
čano otvaranje jubilarnog 30. JFD-a,

i nisam siguran kako sam neveo sve

biti dramski amateri u ovom trenutku

rade. Govoreći o njima nepravedno

znamjeravamo prateći profesionalni

ekipu koja ove predstave pre-
prema i opslužuje. Programi teku

često svaki dan, a često dolazi i do

kolizije kad tehničko osoblja moramo

dijeliti. A sad se, evo smijem, vratimo

vašem konkretnom pitanju. Nova

prijemera Riječ je o dobroj literaturi.

Tema je vrlo delikatna i intrigantna.

Dogđeo se unutar jedne obitelji. Na

sceni su bivša supruga majka, sa-
dašnja supruga i ljubavnica za koju

nikto nije znao. Glavni junak nije na

sceni, a o njemu čemo sve saznati.

Gledateljstvu je pružena mogućnost

da samo zaključi o kakvoj je ljudskoj

naravi i sudbini riječ. O samom lek-

stu, o njegovoj fabuli, ne bih htio više

govoriti. Utam se kako je i ovo do-
stalo. Što se podjele uloga lice za
dovoljan sam. U predstavi će igrati
neće članice: Marina Jukić, Erika
Roš, Jadranka Ristić i Emilia Erceg.
Zbog obveza prema Festivalu, ne
mogu u ovom trenutku reći kad će
premijere biti, ali očekujemo je tu ne-
gdje — oko Festivala.

• Kazališni život u Šibeniku da-
nas se događa u okvirima koje zo-
vemo amaterskim. No, evo je sudjel-
ju po broju premijera i broju izvedbi,
gotovo bi se moglo govoriti o profes-
ionalizmu?

— I na sljuta koliko je važe pita-
nje kompleksno. Morat ćemo ga od-
govoriti — kazališno ili teatračno? Šiben-
ski kazališni život ne događa se
isključivo u amaterskom scenskom
značku. Tu su česta i, u posljednje vrij-
eme, vrlo kvalitetna gospodovanja pro-
fesionalnih ansambala. Center za kulturu
uz velike rizike finansijske
naravi, želi i trudi se osigurati razinu
kazališnog života u gradu. Što se na-
ših amatera lice, iskreno govoreći,
zapanjuje, njihova profesionalnost
i prelazak u red. S taliko odgovor-
nosti mogu se praviti predstave, sa-
mo li nije dobitno da bismo osigu-
rili profesionalni kazališni život. Pro-
fesionalni ansambl je nešto drugo,
i bez uvreda, te slvari na možemo
poštovati. U ovom slučaju kvalitet
ne prelazi u kvalitetu jer to ni-
su iste kategorije. Na stranu to što
neki neki amateri mogu danas zaigra-
ti uz bok profesionalnih glumaca, ali
nosići predstavu profesionalnog koda
ne mogu. Njima je to jasno i upravo
je to ono što me kod njih osavlja, njihovo
poštovanje čistih računa, a o njihovoj
ljubavi prema kazalištu i ovom
gradu suvišno je govoriti. Što se bro-
je premijera godišnje lice pa neka
govore brojke. Samih isključivo
dramskih premijera u ovoj 1990. go-

dini bit će nešto manje 4, tri za određenu publiku i 1 za dječju publiku. Ovo
stavljam u navodnike jer osobno te-
atralne ne znam dijeliti na teatar za od-
rasle i teatar za djecu. Dubrovački je
u manjini u navikama? Broj izvedbi
prijeći će brojku 100. To su isključivo
programi dramskih amatera. Centre za kulturu Šibenik, kako ih vi već naz-
vate —

• Center će imati vise pro-
grama nego godina ima dane, jer ka-
zalište nije isključiva zadaca Centra
za kulturu

• Gotovo iduće godine oval
grad nema profesionalni kazališni
ansambl. Jesu li u vremenu danas
njem, bez obzira na sve naše aktu-
elne teškoće, posebno finansijske (i
posebno u kulturi!) ipak nezvanično
je da se presteane razmisljati o po-
čne konkretno radići na otvaranju
profesionalnog teatra?

— Vrijeme nije sazrije vremena je
preuzeo, pod vremenom je opao i na-
ma je ostalo skoro prazno vremena
koje je negdje drugdje. Odatle je
kod nas nevjernje za bilo što uljedno
i uljedno. Nevjernje, skoro čitavu jed-
nu godinu, kultura je ovde bila slu-
šanjem dogmama različitih provinjenič-
ja. A kultura je sloboda. Sto mi, mo-
lim vas, znamo li slobodi? Što kultu-
ra ima zajedničko s bilo kojom do-
gdom? U kazalištu bilo koje bilo čije
i bilo kakve dogme kultura je sluš-
njava, gubi svoj apostolski identitet
gubi svoj smisao, nije to čime bi tre-
bala biti... ne predaleko bi nas odve-
la ovakva jedna refleksija. Ovdje se
kulturi arbitralno administrativno ju-
se promoviralo ili dokidalo. Osobe
koje su to u jednom tragičnom vre-
menu (tragičnom po bilo kakvu kultu-
ru i tragično po čovjeku) smislile
i provodile i danas arbitralno a gleda-
jući i osluškujući sve što se oko
nas zbiva, ti isti subjekti kame činiti to
isto i ubuduće. Nisam skeptik, ali kultu-
ra ovde nema svjetlu perspektivu

sve dok se bude dala voditi za ruku
od bilo kakvih ideologija. Ideologija je
iščit oblik ljudske duhovnosti, pa kad
ona vodi kulturu za ruku, tu neće ni-
je u redu u društву ili u kulturi — opot-
ja znate, teško je odgovarati na ovo
veće pitanje. Zaboga u 17. stoljeću
mi imamo kazališta u Hvaru, Dubro-
niku, Zadru. Hvarski teatar je drugi
po starosti na svijetu. Haj! A gdje
smo mi to danas i ovđje? Od samog
početka '18. st. može se govoriti
o kazališnom životu u Šibeniku. Šibe-
nik je bio znatno manji nego danas
koču reči, imao je manje pučansiva.
Pa zar nama svima nije još uvijek jas-
no što je starojugoslavenski hegemonizam
monizam i primilitizam učinio od ne-
što duhovnosti, zar nemaju jasno što
je činio i što je manje pučansiva.
Pa zar nama svima nije još uvijek jas-
no što je starojugoslavenski hegemonizam
monizam i primilitizam učinio od ne-
što duhovnosti, zar nemaju jasno što
je činio i što je manje pučansiva.
Pa zar nama svima nije još uvijek jas-
no što je starojugoslavenski hegemonizam
monizam i primilitizam učinio od ne-
što duhovnosti, zar nemaju jasno što
je činio i što je manje pučansiva.

— U krajnjem liniju nikto nije zapri-
vio — puno više. Niže malen kulturni
dinari, malena je potreba za kulturom
i uški su nam vidici, plemenski, klasa-
trofobični, narodni, milosrđani.
Kultura se događa a ne pregađa.
Tko kod nas rukovodi kulturom? Mo-
že li se kulturom rukovoditi? Nata-
lost om kajih se to pitanje tako po-
jma nemaju i duboko su uvjereni ka-
ko za tu kulturu čuda čine, a zapravo
su namelnicu na njezinoj dinovnosti.
Šansa koja je Festival ponudio, zara-
nje iskonsko ni u gospodarskim
u duhovnim smislu, nema. Što mi
znam? Što mi ni to ne znati. Kako
kad nas nije neodvojivo potreba. Liki
Obrazovanje i kultura nisu isti. Sti-
geni i intelektualac, likoder, repro-
duktivac, i kreator, a o čemu je to
i ne govorim.

• Centru za kulturu i Festivalu
pripremaju se da u situaciju
u boji, čitava kultura zapravo živo-
lji, troši previše, da puno para
stigne — za strane, da je previše za-
poslenih.

— Nisam stigao potvrditi važe-
će stanje, da je u svim segmentima Ši-
benske kulture stanje alarmantno.
Najprije ne bismo je trebali razvijati
i po nekakvim kategorijama jer je
ona nedjeljiva. Ako je jedna njezina
takva loga, to jest, je Šibenik organizam.
To naši veliki planeri ne umiju
shvatiti. Ti planeri uspijeli su, a ne
i kulturu, međusobno postavljati.
Tu pamet staje, ali mešanja se pre-
staju. Vi kazete kultura životom. Kultu-
ra je život, ali je nema. Kultura se sa-
življavanjem na mici. A ovo je
umimo, zove se drukčije. Kazete
Centar i Festival troše učinkuju, neha-
-planeri, napravje pravite, ali te Cent-
ter i Festival čine, neči, rezultat
neči pravore, neči, rezultat da je Ši-
benički festival vredan u jugoslovenskim
standardima. Ako je u budućnosti
državljana i općestva, ali su po-
sebno dubrovački, iako je učinkuju
profesionalno zaduženi za kulturu.
Ako ste mali pozorenje, pravite, ali
zato neko o realizaciji programa, on-
da će se stoliti se mricom kako je
u Centru manjak ljudi. Na stranu to
bio su i u Centru neke osobe zadu-
la. A gdje ljudi nema? Centru pre-
staje svezati, neči, svezati, ali se
s identitetom koji ne trpi sumnju i nje-
mo kritizaciju. Ne bi bilo uljedno
sada ovde sve to ponavljati. Šiben-
iku treba visokoškolska ustanova. To
bi bila sol ovom čudesnom povijes-
nom i kulturnoškolskom tijelu. Da se
nijelo Šibenik bi danas imao jednu
od najjačih polivalentnih kazališnih
akademija u Europi. Šibenik suraduje
s najrelevantijim umjetnicima i teo-
retičarima svijeta, odgojuje je plejadu
stručnjaka, ali sebi nije puno loga za-
držao. U Jugoslaviji ne postoji lutkar-
ska kazališna akademija, a prirod-
njeg mjesto za njezinu središte od Ši-
benika još uvijek nema. Lutkarstvo je
još uvijek velika kazališna lajna — kaz-
ališna šansa put ka totalnom
poetiskom teatru. Europa je to ne-
stila veliki teatar u Europi se doga-
da mi čekamo, a možda su se ti kre-
atori napajali upravo ovde u Šiben-
iku?

• Cinjenica je, likoder, da Šibenik
nije onoliko boljko je mogao
likodržati mogućnosti koje mu pru-
že jedna takva manifestacija kada je
Jugoslovenski festival dječjih
postavki u dijelu boji se odnos na
kazališni život.

— Kaj se odnosi na život uopće?
Šibenki festival je čudo nevjerno
Najkompleksnija manifestacija te-
atra u svijetu, to mi može vjerovati
jer sam vido sva velika festivala.
O ovom festivalu izrečeno je toliko
leskevin riječi, izreke su ih osobe
s identitetom koji ne trpi sumnju i nje-
mo kritizaciju. Ne bi bilo uljedno
sada ovde sve to ponavljati. Šiben-
iku treba visokoškolska ustanova. To
bi bila sol ovom čudesnom povijes-
nom i kulturnoškolskom tijelu. Da se
nijelo Šibenik bi danas imao jednu
od najjačih polivalentnih kazališnih
akademija u Europi. Šibenik suraduje
s najrelevantijim umjetnicima i teo-
retičarima svijeta, odgojuje je plejadu
stručnjaka, ali sebi nije puno loga za-
držao. U Jugoslaviji ne postoji lutkar-
ska kazališna akademija, a prirod-
njeg mjesto za njezinu središte od Ši-
benika još uvijek nema. Lutkarstvo je
još uvijek velika kazališna lajna — kaz-
ališna šansa put ka totalnom
poetiskom teatru. Europa je to ne-
stila veliki teatar u Europi se doga-
da mi čekamo, a možda su se ti kre-
atori napajali upravo ovde u Šiben-
iku?

• Kad već razgovaramo o kaz-
alištu kao segmentu ukupnog kultur-

Zabilježila:
Živana PODRUG

BARANOVICI NISU PROPJEVALI

čenja otvaranje triju velikih dvorana, 17. lipnja 1928. godine Kaloličkog doma, posred kazališta najveće dvorane u to vrijeme u Šibeniku (danas pravdavonica „Šibenke“ u Zadarskoj ulici). 1935. godine velike dvorane u novosagrađenoj zgradi Sokolskog doma u centru grada i 9. svibnja 1937. velike dvorane s pozornicom i balkonom (sa oko 500 mjesti) u no-
voj gradilištu Gimnazije na Šubićevcu.

Učenici Gradske škole izveli su

trideset godina još nekoliko kom-
paj s pjevanjem i operama od kojih po-
sebno ističemo izvedbu dviju opere-
ta 24. svibnja 1930. godine: „Kovačev san“ operete u tri dijela V. Vodopivec-
a i operete u 1. činu F. Ledare-
ra. „Mali piščan“ zatim izvedbu opere-
te „Mali dalmatcer“ (1934. god.) i opere-
te „Gozba u internalu“ (1937.) te „Mali vrlari“ (1937.), pa igrača

s pjevanjem „Slava Žetve“ i dr. Broj-
nim koncertima i izvedbama scens-
kih igara s pjevanjem nisu izostali i učenici Učiteljske škole i Gimnazije. Ovi potonji izveli su 1931. godine dvije opere, najprije 14. travnja 1931. godine u Gradskom kazalištu — Dok prosjek, za koju je slala napisao u 10. vremenu profesor književnosti u Gim-
naziji Novak Novaković, dok je mužka bila pobrđena sa svih strana i mu-
žički komad „Vesela momčad“, za koju je tekstovao Petar Erceg, kasnije prvi Šibenski dramski i ope-
retni glumac, član Hrvatskog narod-
nog kazališta u Zagrebu, a za tu je igru melodijske pokupio iz raznih filmo-
va.

U 1937. godini bilježimo pokušaj
osnivanja Pjevačkog društva „Bara-
nović“ zborna sastavljenog od pri-
padnika plemena Baranović u Šiben-
iku.

školskih zborova djelovali još
i Šipska pjevačka društva „Slobod-
an“, Šipska pjevačka društva „Sr-
badija“, Crkvena pjevačka društva
„Gospa od milosti“, Jugoslavensko
željezničko društvo „Jadran“, Jaso-
vino 2. veljače 1926. kojeg je zbor-
vode bio nastavnik glazbe Štefko
Karaman, pa kasnije Pjevačko dru-
štvo „Sloga“, Hrvatsko pjevačko dru-
štvo „Krešimir“, koje je nakon prekida
od 50 godina obnovilo rad 1938.
godine kada je prof. Mihal Špičić
nakon devet godina vodio zbor
„Kolo“, vjerujemo u politički razlo-
ge prešao u muški zbor „Kraščić“.
Sa njime i odredenim broj „kolač-
nika, medulja, i slj. zbor dugi radio i
je maestro Šlipčević već 9. kolovoza
1939. godine bio premijerljen u Za-
grabu.

(Nastavljaj se)

Počeci i razvoj zborovskog pjevanja u Šibeniku

Piše: IVO LIVAKOVIĆ

ste te godine dakle 1927. vrijedno
je zabilježiti Blaudekovu operu „U
zdenicu“ likoder u Gradskom kazalištu
kojemu su

MALI OGLASNIK

Telefon: 25-822

PRODAJEM Sivaci stroj - Singer - blasa 31-32 s velikim stolom. Sjećaj napravljen i na zad za lešku i laku konstrukciju u vru dobrom stanju. Može se montirati i motor. Informacije na telefon 25 365 od 15 do 16 sati (1497)

POVOLJNO prodajem - Tomos 18 - informacije na telefon 27-271 od 16 do 20 sati (1498)

USTUPAM dvosobnu v kendiču na Jadranu (30 m od mora) na košnje za vru godinu za takav ili sličan stanje. Ima prostor u Šibeniku na putniku od Pelješca do Bolnice u Ulici B Kadića ili podočnim ulicama do željezničke stanice. Javili se radnim danom na telefon 29 551 od 19 do 20 sati (1499)

TRAŽI se radnica za stalni radni odnos u cijecarnici. Za sve informacije javiti se na telefon 28 394 (1500)

PRODAJEM motor - Jawa - 10 JSO godina prouzročne 1989. motor - Tomos - BT 50 S informacije na telefon 42-754 (1501)

PRODAJEM dvenaš brod s kabinom i na kabinom duljina 6,30 m šina 2,05 m dizel motor - Farymann sa kopčom od 6 KS Javili se na telefon 42 754 svakog dana od 14 do 20 sati (1502)

PRODAJEM zemljište u Donjem polju veličine 500 četvornih metara za grubu izgradnju i povoljno za vinogradarstvo. Cijena povoljna. Ponude slati na adresu pod brojem 1503

TRGOVACKE putničke i organizacijske prodaje trži proizvodac kozmetike i drogerije. Telefon: (041) 343 713 - (041) 691-006 (1504)

PRODAJEM zemljište veličine 1000 četvornih metara 700 četvornih metara zemljišta je zasadeno kozmetikom - 300 četvornih metara ne obradeno zemljište. Informacije na telefon 25 365 od 15 do 16 sati (1510)

PRODAJE se - Volkswagen - 1200 - žabac. Cijena 1500 DM Javili se na adresu Ivo Gracin 2 P Široki Burići Primošten (1511)

PRODAJE se brodski motor - Alfa - 5/8 KS s osnovnom propelerom - osnovniškim vodom. Javili se na telefon 26-767 (1506)

MIJENJAM komforan dvosoban stan veličine 74 četvorne metra, novogradnja na Subićevu za odgovarajući u centru grada. Informacije na telefon 26 659 svakog dana posloje 14 sati (1507)

26-315 od 16 do 18 sati (1512)

MLADI bračni par hitno traži stan javiti se na telefon 23 610 u po podnevni satima (1513)

POVOLJNO prodajem namještaj prikladan za podstolarskovo. Telefon 26-382 i 27 640 (1514)

TRAŽIM jednosoban ili dvosoban stan Ponude na telefon 70 425 (1515)

MAJKA s djetetom traži jednosoban stan ili garsonjeru. Može isposaditi u kući. Ponude pod broj 1509

U ŠIBENIKU u strogoj centru dvosobni komforani stan veličine 80 četvornih metara. II kat balkon. Telefon: niska najamnina. Mijenjam za manji dvosobni može i u užem centru. Informacije na telefon 23-466 (1516)

PRODAJEM stan u Bilicama (Vrulje), veličine 4228 četvornih metara može i po par celama. Javili se na telefon 23-466 (1517)

PRODAJEM stan veličine 110 četvornih metara u centru Šibenika. Stan je uređen s telefonom. Za informacije javili se na telefon 26-709 (1518)

PRODAJE se zemljište u Šibeniku - Donje polje. Cijena 42 dinara po četvornom metru. Javili se na telefon 24 345 (1519)

Dobili kćerku: Petar i Nada Damjančić Marijan i Biserka Perčec, Nedjeljko i Josipa Mannov, Romeo i Dvanačka Milen i Milena Ercegović Božin i Radmila Dubravica, Nenad i Biserka Rak Božislav i Nevenka Erceg, Marijan i Kata Budimir, Željko i Lidija Bujas Ivica i Željka Ranić

Dobili sina: Slobodan i Branka Draganić, Momčilo i Ružica Lalić, Zoran i Sandra Baćelić, Grgić Miroslav i Nedjeljka Bukanica, Kludia Barać Šrakčić, Lenda Ergić Ivan i Marija Pulić, Rona i Gorana Baljkas, Slobodan Čoso i Neda Santini Čoso, Dinko i Marica Ostrovčić, Milan i Snejana

Marelić Mile i Kalina Babić, Tomešević Ljubiša Božan i Mira Milović
Vjenčani: Ivica Aleksić i Slavko Nović, Marina Čutura i Dražen Vučković, Vlasta Butac i Stipe Protić, Nada Ćipitelin i Jadran Miličić, Suzana Ristanović i Mitar Đuković

Umrl: Maja Roča (70), Ognjen Matić (48), Nada Šuković (71), Ana Begić (82), Božo Knežević (60), Ana Buha (78), Ante Vidović (54), Kuzo Šo (83), Siana Vučković (87)

TJEDNI PROGRAM RADIO-ŠIBENIKA

strel. 15 00 Dnevne novosti Radio-Zagreba 15 30 EPP poruke, vaši mali oglasi 16 00 Dnevnik, 16 30 Sviramo za vas 18 30 Vijesti, 18 55 Odjava programa

NEDJELJA

9 00 Želena pilana 13 00 Želje, pozdrav i čestitke

PONEDJELJAK

9 00 Njajava, 9 10 Julijani program, 10 00 Emisija za umirovljenike, 11 30 Ne gasi radio, 12 00 Vijesti, 12 05 Privalno oko, 14 00 Vijesti, 14 04 Hit tjedna, 14 30 Dalmatinske klape, 15 00 Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15 30 EPP poruke, vaši mali oglasi, 16 00 Dnevnik, 16 30 EPP poruke, 17 00 Ponakad četvrtkom, 18 30 Vijesti, 18 55 Odjava programa

ČETVRTAK

9 00 Njajava, 9 10 Julijani program, 12 00 Vijesti, 12 05 Privalno oko, 14 00 Vijesti, 14 05 Hit tjedna, 14 30 Gong, 15 00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15 30 EPP poruke, vaši mali oglasi, 16 00 Dnevnik, 16 30 EPP poruke, 17 00 Turska panorama, 18 00 Izborna govornica, 18 55 Odjava programa

PETAK

9 00 Njajava, 9 10 Julijani program, 12 00 Vijesti, 12 05 Privalno oko, 14 00 Vijesti, 14 05 Hit tjedna, 14 30 Rock almanah, 15 00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15 30 EPP poruke, vaši mali oglasi, 16 00 Dnevnik, 16 30 Ja volim Šibenku, 17 00 Slvari lagane, 18 30 Vijesti, 18 55 Odjava programa

SUBOTA

9 00 Deklinacija (u 12 00 Vijesti), 14 00 Vijesti, 14 05 Hit tjedna, 14 30 Glazbeni po-

UTORAK

9 00 Njajava, 9 10 Julijani program, 12 00 Vijesti, 12 05 Privalno oko, 14 00 Vijesti, 14 05 Hit tjedna, 14 30 Što velikih, 15 00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15 30 EPP poruke, vaši mali oglasi, 16 00 Dnevnik, 16 30 EPP poruke, 17 00 Turska panorama, 18 00 Izborna govornica, 18 55 Odjava programa

SRIJEDA

9 00 Njajava, 9 10 — 12 00 Julijani program, 12 00 Vijesti, 12 05 Privalno oko, 14 00 Vijesti, 14 05 Hit tjedna, 14 30 Što velikih, 15 00 Dnevne novosti Radio Zagreba, 15 30 EPP poruke, vaši mali oglasi, 16 00 Dnevnik, 16 30 Ja volim Šibenku, 17 00 Olivoreni val, 18 00 Izborna govornica, 18 55 Odjava programa

pirovčanka

poljoprivrednoj radnjoj za poljoprivrednoj odgojivošću

PIROVAC

gradi

NOV POSLOVNO-OPSKRBNI CENTAR U SREDIŠTU PIROVCA I VRŠI UDŽURIVANJE SREDSTAVA ZA IZGRADNU, I S TE OSNOVE STJEĆANJE PRAVA KORIŠTENJA ODREĐENIH POSLOVNICH PROSTORA U OKVIRU TOG CENTRA. POSLOVNI PROSTORI SU RAZNIH VELIČINA I NAMJENA.

Udružilaci mogu biti fizičke i pravne osobe.

SVE INFORMACIJE SE MOGU DOBITI NA ADRESU:

-Pirovčanka-, Trg željeva 14, 59213 Pirovac III na telefon: (059) 77-012 i 77-211.

DALI KRV

ZA ŽIVOT

U službi za transfuziju Medicinskog centra u Šibeniku dobrovoljno su dali krv: Vinko Šare, Stefan Paša, Milan Malenica, Ivo Perkov i Ratko Jelović (MTRZ), Franjo Lešić (-Slobodna plovida-), Zvonko Najev, Anton Polak i Martin Grgić (Klub DDK Crvenog krsta), Zdravko Šaverdija i Goran Juras (TEFI), Boris Šprljan, Kruna Stadoljev i Dejan Sladojev (Vodice), Tihomir Miš i Zdravko Vranjic (TLM), Marko Jelić (-L. Lavčević-), Slavko Međi, Zdravko Perica i Serdo Topčić (ATP), Pero Kusanović (-Elektira-), Zdenko Čuklin, Ivica Kraljević, Ivan Holi, Ramo Ramadani, Mirko Solić, Daim Mustafa, Ivica Šimićev, Mladen Bubalo, Vojin Tintor, Damir Rumšajn, Dordje Bajić, Adam Samardžija, Vinko Čelik, Ivica Džaja, Dalibor Krstičević, Mladen Kozulić, Dani Fejzić i Miroslav Pletković (Šibenik). Općinska organizacija Crvenog krsta zahvaljuje svim davaocima.

U SJEĆANJE

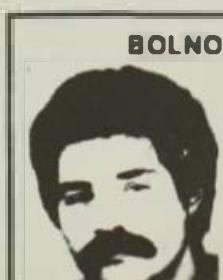

IVAN (PETAR) SKROZA

4. IV 1980 — 4. IV 1990.

S ljubavlju i tugom čuvamo uspomenu na Tebe. Supruga Danko, sinovi Mete i Zvonimir i kćerka Ivica s obiteljima.

(179)

DINKO GUBERINA

1983 — 1990.

Mili i voljeni sin i brate. Navrata se sedam lučnih godina kada smo te izgubili tvojom prečerkanom pustinjom. A bol i tuga se ne smanjuju. Zauvijek uvijek i raditelji, brat i sestra. Počinjav u miru Božjem (178)

ne zaboravite
na partnera

pisite nam!

Kao gradite ili preuređujete svoj dom ne zaboravite da imate partnera — pišite LESNI i Sloveni Žadeca, ili posjetite Magistru građevnicu LESNE u Šibeniku, Bilice bb, tel. 059/35 605.

Molim da mi pošaljete informativno-prospektivi materijal o građevinskoj stolariji LESNE

vrata

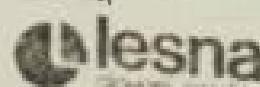
prozori

obloge

ime i prezime

Broj L. i mjestu

Ulica i broj

TO JE PARTNER!

KAZIVANJE ZORKE KUNČIĆ

Racunala san bez karte i olovke

A Šta vam ja mogu reći. Ušla
san u osandesetu, a deš-
la san, davno je bilo ka-
san se rodila, mogu spavati koliko
oču i doklen me je volja ko mi bra-
ni, a opet dižen se u pet pet i po
svako ulstro. Naučila rano pa bog

Očešljaj se obučem, popijem teku kafe, a dikod i ništa Oduvuk san tako živila, bila san lagana na hrani ka tica. Samo što san prije znala ujutro šaku smokava. Da se i tlo više i bolje nije se moglo. Bilo se sirotinja, uvik je bilo nešto drugo prišnije nego misliti na se. Sad je puno lakše, sad je dobro, ali puno stvari ude u krv i čovik se loga ne more odreći. Pa ja i sada oden svaki dan teke do pazara Metnem prida se na banak teke salate, po koju mrkvu, nade se i Šaka suvi smokava, uvik se nešto nade i tako dok ne prodan. Ostala mi je navika iz dana dok san radila u poduzeću. A radila san sve do sedamdesete godine života, znate. Kasno počne, a meni je tada bilo već 38, mora ostati dulje, tako mu lo dode i onda po čitav dan na noge na radnome mestu. Sto gori na starom pazaru, kod česme, na otvorenom, na banku, ka da je neko gleda je li peče sunce ili pada kiša i mrznu ruke. Sto poslin u kiosku. Prodavali voće i povrće, bila je to moja specijalnost. Nisan se bojala ni jedne mladice, muštenja mi nisu okrećale glavu. Iako san jedna završila dva pučka, računala san ka da san završila ciliu gimnaziju. Pantila sam kako triba i kako valja — kekn miri, tako tuvi. Nije meni trbala kanta i olovka, sve je bilo u glavi. Onda dode jedna muštenja, vidi se odma po očlimanjima da je pametna i da ne more s njom tek tako, ja joj jedna izmirlila jabuku, krutku, pa teke salate i još niki slvan, ukupno sedam anikala — kad san sve lo napravila i rekla kolika mi ima dati, ona veli: -Nu, provjeri. A ja kako san sve u glavi dala, sve kao i potpisao, tako

I poslin je bila moja redovna mušterija. Tako je to bilo onda. Ma nije loše ni sada, ali čovik koji put ponešto zaboravi. Eto, nikidan naiđe jedan čovik, fini gospodin, šešir na glavu i sve lipe stvari, ja upravo tu kod kuće Ane Rudine, pita čovik, di ja, kaže, ulica Tačacka, gospoda, a ja jedna, iznenadila me štoli, velin njemu - Ne znam, gospodine nisan odavio - A Tačacka mi isprid nosa više sam šnjom puta prošla nego mi je dlaka na glavi, ali se otog puta nisan mogla siti da me ubiješ. Da je neki mladi reka bi da je propoterećen, ja tako ne kaže, ali sto desira.

*Robu smo prinosile
u konistrama*

Da san najstarija na pazaru, nisan. Ima jedna stara iz Vrpoljca, biće joj 95 godina, ali isto dode svaki dan, stane onda na skaline od pazara, teke selena i petrusimena, ima svoju zanimaciju tako je sve manja oni koji dozazu. Prija je bila redovna Marija Kredčak sada pokojna, jedna iz moja generacije voćarica na pazaru, se znali teke i polpisati, je li, za žensku dicu, govorilo se, i to je prviša, ja san učila undaka u Kalalargi, undak je Marija Lovrićka kru' prodavala u Šljora Kate Lovrić učila san zanat Šnica moja, jer Šnica mislite da bi me svekrva bila uzela u kuću da nisam znala šiti. Dikodan san i prisopavala kod Šljora Kate, a puno puta san ostajala i u bubre, Ana Gulinovice, gori na Gorici.

Zette Kuncit

I mome Špilri san dala lipli zanat. Iša je u Remont učiti. Šjor Stipe, oni od pali boraca, doša je ko mene i vell: »Ti ne vodl brigu, mi čemo upraviti Š njim«. Kad je svršila zanat, onda je iša u vojsku, pa se zaposlija u tvornicu kaletičar, pa je onda radila u pekari, poslin toga u Louvre Guložniča, pa je otvorila radionu. Dobija je svoj obrt, tu je i Blaža pomogla, nevista mi, ona van je, znate, svršila veliku ekonomsku školu. Dobri su mi ka kruv koji se ide. Špilo, moj biser, bokun kabela, bokun žice, uvik dade kad kome zatriba i kad ko zapita, čovik oče platiti, a on se nallutti, zato mu Boa i da svaku providencu.

ru. Marica Bujas je isto umrla pa Anka Sekulić od Oure žena Ondra Rosa Jakovljević, mater od Jose onog Šta radi u banki, ona je još živa. Pa Milka Dobra, onda Marija Trutina. Bilo nas je bilo. U ono vreme bila je dobar posal, krasan, zleta je vredila. Ali i težak. Ujutro donesi robu i prodali na parazu, a poslin podne biraj voće. Tako se to radilo onda u -Plavini-. Roba je dolazila iz Vrane brodon, mi je sačekati doli na obali kod Montancice — ja, Rosa, Marija, komistre na glavu pa priklo Dobrića nosi, kapulu u skladišta i kancelariju, ostala robu tamo da ide. Grubić nas je bog mu dušu prostila, muštira nijed

Zivila se teško

Uživot nisan barem moral
ići lamo i vamo Samo Što
san tu sa Plišća, di san se
rodila, iz Kovača, morala u Varoš
ode di danas počinje od Nikole
Tesla ulica kad san se udala
U kući di san se rodila i odgojila
bilo nas je puno Čelin jelvra, od
čega bila 4 brata, oni svoju dicu,
čaća i mater svoju dicu, i sve to
u teke čemera. Pokojni čaća se
nešao pa prilegao di mu je naibluž

Onda ga koja od nji odgurne da o seba — nije Vica tamo je Vica, govorile bi jer mi je mater bila Vica. Čača je radila na željeznicu, je nešto novaca dobiva, ali iribalo je puno više za bolje živiti. Ležali smo ko je di uvatija, mena je najviše dopalo na travanu, na podu, jedne noći me prene iz sna nešto je deno i vlastno — ajme, majko, Šta

*ranat. Iša je u Remont učili.
a, doša je ka mene i veli: "Ti
viti Š njima. Kad je svršila za-
a se zaposljava u tvornicu ka
pekarl, poslin toga u Loure
onu. Dobija je svoj obrt, tu je
ona van je, znate, svršila ve-
ri su mi ka kruv koji se ide.
bela, bokun žice, uvik dade
apita, čovik oče platiti, a on
svaku providencu*

Čeli smo nas tamo učila, u Kafe.
Jedna Dolečka Milka jedna što se
udala za Šparadu isto Milka. i ja.
In, i još jedna, ne sićan se viga.
Od Šjora Kate muž je Male bija,
bez klozeta, bez ista. Čar joj je
imala čestoliku tisku, ostavi mi teku
kruva i kafe, volila je ona mene ka-
da san njezina, ja sve polž. Biju bi-
mi bolje, em sveći kad je to bilo.

Gledalo se i u ono vreme dašla
sa nego gledalo. Kad san isla od
kuće u Šljora Kate pa prolazi Polja-
nom, on sla moj budući je li, sta-
na Pohani pa me gleda. Onda me
i Soko Bumber lipo gleda. Pa su
oni moj. Joso Junaković sačekali
Sokola i udri stinama po njemu.
Boža moj. Čekali me ka mravi. Ja
u Kaletergu oni čekaju. On je fijaka
s materom mojom, on predika Š
pirom po celi gradu i sredine ipi se

Onda san ja ka san išla na Goricu
u babe govorila: -Biš te ča, biš te
ča, ubide ma- Bacila san i ožeg
na nj, bija mi se popeja na vr' glo-
ve, govorila san, neću pa neću,
a mater pokojna mene ožegom.

On siočun bija obradila je mater
pokojnu tako da san je uvik i za

— Znač veli, poginija ti je muž A mene odma mrtvi pot oblije, srića što mi kuća nije bila daleko od pazara, ko zna kako bi sve to svrđilo. Meni je bilo upravo 38 godina, a mojač Zdenki 8. Ostala sam sama, a dicu je tribalo paziti, tribala i je pripraniti. Pa sam se snalažila

*Sve san ih upravila
na pravi put*

P oslin je doša pokojni Grubić i pita Žorka, bili se li zapošlila. A ja kažem, kako ne bi, jedna ti san dica će mi biti gladna. Onda on veli, dobro ajde kući od Šjora lva Dimnjatčara. Balena, pun mu se ja tako i učinim. Šjar sve me zapisa i reka da dodan sutr radili. Zapalo me gon na sian bazar, onde kod česme povr kuće Laganovića Voda povrće, pun banak svega. Imala san onda 38 godina, lza loga sve je bilo takde.

Moju Zdanku san dala za šestuncu
svakom san dala što san mogla
I momre Špin san dala kći zanai

*Tribalo je priranih
dicy*

Ma kakvi pišite stvari Ni piši
ni ništa On me dovoli
u svoju kuću. Iamo su bili
stari i stara Oni njegov palam
se popeli na ovi zid -E Petre. Da
ovo, pa Ono - A ja jedna diču šta
ću.

-- Uvati se komina i komostra, počisti, radi. A Šta ču čistiti kad nema šta, teke sirotinja, ni prav usta, la di ponistre.

Onda lamo i vamo, doša rat, oje iša u partizane, sa Špirom sa taman ostala noseća nisan ni zna, Upravo san prodavala teke i šanja na pazaru, ispod one gore ja i Tona, zava moja, od muža ses tra, kad jedan čovik dolazi iz Zaldu ne znam kako se zva — Ima nešto nova, veli on, a meni se očima ne može osikle — Šta to pitam li

na se lipo snašla.
Daј Bože zdravlјa i mira u narodu i biće sve dobro. Bilo bi ružno kad ne bi bilo tako. Zar nismo patili toliki godina da bi nam svima

Pribilježio
Živo Šabić

sredstva u iznosu od 71 501 DEM, koja na ime sponzorstva u ovoj godini od "Šibenke" potražuje istoimeni košarkaški klub, bili osigurana od inozemnih poslovnih partnera nije sjedinilo delegate u jednakom razmišljanju. Odluka o sponzorstvu pod obećanim uvjetima donijeta je sa 10 glasova "za" i 3 "protiv".

ŠIBENKA

IZRUNA ZBOG NOVIH (I VELIKIH) POREZA

PRVOTNOM ODLUKOM DO REVOLTA

Povećanje iznosa Izv. poreskih obaveza već je nekoliko mjeseci vrlo aktualna i vruća tema u Šibeniku. Razlike o stavovima općinskih organa i Udrženja samostalnih obrtnika došle su do punog izražaja. No nakon provedene javne rasprave Izvršno vijeće Skupštine općine Šibenik odbacio je sve primjedbe i prijedloge i ostalo pri prvoj odluci, o kojoj će posljednju riječ reći delegati Skupštine općine. Svoje stavove Izvršno vijeće obrazlaže nastojanjem da se obaveze samostalnih privrednika i obrtnika izjednače s obvezama društvenih poduzeća koja obavljaju istu ili sličnu djelatnost. Jedina novost nakon zaključka javne rasprave je prijedlog da se u kategoriju paušalnih poreskih obveznika uvrste zlatari i filigranisti.

VEČERNJI LIST

OBESPRAVLJENOST BEZ KOJE SE (IPAK) MOŽE

»UVOZNI« BRODOPRIJEVOZNICI NA KRKI

KA SEDAM TELEVIZIJSKIH DANA

Šibenski list
Četvrtak, 5. travnja 1990. 15

ČETVRTAK, 5. 4. 1990.

PRVI PROGRAM

8.20 TV-kalender

8.30 Serija za djecu

ŠKOLSKI PROGRAM

9.00 Njajava

9.01 Lutke čitavog svijeta

9.20 Parazitske i elmične glive

9.40 Ugljik

10.00 Francuski jezik

10.30 Vrijest

ŠKOLSKI PROGRAM

12.30 Vrijest

12.35 Pregled programa

12.40 PROPUSTILI STE — POGLJE
DAJTE

13.25 Klikoteka, repriza

14.40 Pregled programa

14.45 Vrijest

14.55 NOĆ S VAMA (repriza)

17.00 Dnevnik I

17.20 Znanstveni program -3 N...

17.50 -Recite mi što da radim — emisija za djecu (6/8)

18.20 Brojke i slova

18.40 Crtni film

18.45 Muppet Show (14/26)

19.10 Crtni film

19.27 Večeras

19.30 Dnevnik II

19.53 Vrijest

20.00 »Zetton u Los Angelesu — se

rijski film (19/20)

-ZAKON U LOS ANGELESU- — serijski film

19 nastavak

Rozanne Newman Beckerova tajna veličina je novac. Dužna je povezom vlasti ma 14.000 dolara a ne može u plati. Taj je dug posljedica njene dobitnice u špekulačijama s dionicama. Ako je na nagon svog ljubavnika Ammyja počela spekulacija međunarodnom programu

Rozanne je sve pronašla i vratio u redni meduhom ponizne su vlasti to ipak utemeljile u njevine prihode. Kako je novac ne dolazi sama, Rozanne sad ne može od ben ka dobiti sajam, niti joj isto od znanaca može pomoci

20.55 Domaći show program

21.40 Dnevnik III

22.00 KULTURNI MAGAZIN

23.00 Sport danas

23.05 NOĆ S VAMA

— Dinastija — serijski film

01.10 Vrijest

01.15 Pregled programa za subotu

DRUGI PROGRAM

15.30 Vrijest

15.35 TV-kalender

15.45 Iz svijeta znanosti

16.00 IZBORI '90: Hrvatska seljačka stranka, repriza

17.00 Ljetnicijada

18.00 Zagrebačka panorama

18.20 Panorama 15 — kronika na talijanskom jeziku i regionalni pro-

gram Rijeka

19.27 Večeras

19.30 Dnevnik

19.55 Večeras...

20.00 -Medeni mjesec — domaći ig-

reni film

MEDENI MJESEC

— domaći igrači film

ČETVRTAK, 5. 4. 1990. u 20.00 sati

DRUGI PROGRAM

Momak u provoznjoj doteli u Zagreb i postaje ljubavni vlasnik bušnika, zbog svog ljubavnog lutnjeca. Ona je poverana s kninjalima i svog ljubavnika vrati u taj smjer u kojem ulazi u režu sa temama privrednika koje ga istonostavaju. On je novac u državi velegradu u svijetu privatnog i privrednog života. Istrudno istodobno mješava pokusave otkriti teme i uradnog kninjanata

Ovdje drugi igrači film režisera Anteleta Šibice nakon nagradivanog filma "Ludi de...". Nikola Babić je mao s uspješnom režiju mnogo kratkometražnih filmova. Film "Medeni mjesec" snimljen je 1983. godine

Scenarij za film napravio je Nikola Babić, vremena romana Zvonimira Majdaka - Marko na mukama.

Uloga komadeta Stjepan Milovanović Biserka Šiba, Zvonko Lepetić, Ljubiša Šešepard Nada Abrus, Pavle Vujićić, Ksenija Prohaska, Taso Želč, Vida Jerman, Orlača Lekić, Tomislav Golovac i drugi

21.55 TV-MIX

22.05 TV izložba

22.15 IZBORI '90: Hrvatska seljačka stranka

23.15 -Caballette — ozbiljna glazba

00.00 Odjava programa

— San bez granica

PETAK, 6. 4. 1990.

PRVI PROGRAM

8.20 TV-kalender

8.30 -Recite mi što da radim — emisija za djecu (6/8)

ŠKOLSKI PROGRAM

9.00 Konzert-program

10.30 Vrijest

10.35 ŠKOLSKI PROGRAM: Edukton

DRUGI PROGRAM

13.15 TV-kalender

13.25 NOĆ S VAMA (repriza)

12.30 Vrijest

12.35 Pregled programa

12.40 PROPUSTILI STE — POGLJE
DAJTE

13.25 Klikoteka, repriza

14.40 Pregled programa

14.45 Vrijest

14.55 NOĆ S VAMA (repriza)

17.00 Dnevnik I

17.20 Znanstveni program -3 N...

17.50 -Recite mi što da radim — emisija za djecu (6/8)

18.20 Brojke i slova

18.40 Crtni film

18.45 Muppet Show (14/26)

19.10 Crtni film

19.27 Večeras

19.30 Dnevnik II

19.53 Vrijest

20.00 »Zetton u Los Angelesu — se

rijski film (19/20)

-ZAKON U LOS ANGELESU-
— serijski film

19 nastavak

Rozanne Newman Beckerova tajna veličina je novac. Dužna je povezom vlasti ma 14.000 dolara a ne može u plati. Taj je dug posljedica njene dobitnice u špekulačijama s dionicama. Ako je na nagon svog ljubavnika Ammyja počela spekulacija međunarodnom programu

Rozanne je sve pronašla i vratio u redni meduhom ponizne su vlasti to ipak utemeljile u njevine prihode. Kako je novac ne dolazi sama, Rozanne sad ne može od ben ka dobiti sajam, niti joj isto od znanaca može pomoci

20.55 Domaći show program

21.40 Dnevnik III

22.00 KULTURNI MAGAZIN

23.00 Sport danas

23.05 NOĆ S VAMA

— Dinastija — serijski film

01.10 Vrijest

01.15 Pregled programa za subotu

DRUGI PROGRAM

15.30 Vrijest

15.35 TV-kalender

15.45 Iz svijeta znanosti

16.00 IZBORI '90: Hrvatska seljačka stranka, repriza

17.00 Ljetnicijada

18.00 Zagrebačka panorama

18.20 Panorama 15 — kronika na talijanskom jeziku i regionalni pro-

gram Rijeka

19.27 Večeras

19.30 Dnevnik

19.55 Večeras...

20.00 -Medeni mjesec — domaći ig-

reni film

20.45 TV-MIX

21.00 Skupštinska kronika

21.30 Majstorska animacija

22.05 CIKLUS BRITANSKOG FILMA — Plano Bičenje

23.35 VIDEOONC

02.35 Odjava programa

— San bez granica

SUBOTA, 7. 4. 1990.

PRVI PROGRAM

8.50 TV-kalender

IZBOR IZ OBRAZOVNOG PRO-
GRAMA

9.00 Njajava

9.02 Poštanski sandučić

9.15 Lutke čitavog svijeta

9.30 Majstorska radionica: Čambalo

10.00 Njemački jezik: Alles Gute 19

10.30 Pregled programa

10.35 -Pecelica Majja— crna serija

11.00 -SA-1— informativno televi-
nalno emisija

— serijski film, repriza

13.00 San Remo 90 animski festival

14.35 CIKLUS BAJKE: Snježna kral-
jica

15.30 Krilatna ločka

16.15 Dnevnik I

16.30 Sedmo čulo

17.00 TV-aukcija, II dio

17.30 -Macak pod Aljemanom — dramatska serija (2/6)

18.30 TV-aukcija, II dio

• ČOVJEČE (NE) LJUTI SE •

PROGRAMI TRAŽE (PROGRAMIRANE) LJUDE

S projecem nam i izbori jesu u sredini.

Prvi strančki i vitezstrančki, pa što bude i kako bude?

● Hvalo! strančki, ogranku u Šibeniku? Predsjednika molim.

— Zanimljivo, kako ste došli do mene?

● Telefonom, jednostavno.

— Ali nas još uvek nema u telefonskom imeniku, svojih prostorija nemamo, nemamo ni...

■ Imat ćete?

— Nadamo se, nadamo se da ćemo imati.

■ Vi ste vasa je strančka zapravo?

— Nemojte, molim vas!

● Sto?

— Nije vrijeme, izbori su pred vratima, nije uputno.

● Biće vrijeme?

— Odobore da će biti.

● Kad prođu izbori?

— Dakako.

● I kad dodelete na vlast, pobijede, nadate se?

— Izbori i jesu zato da kažu i počnu koliko tko vrijedi i završe duje.

● Mnogi stope bilo će biti poslije?

— U pitanju su silna podmotačna i pokušaj skretanja maticu s glavnog toka, zamjena bilinoz s nebitnim.

● Kad i ako dodelete na vlast neće biti?

— Ne bih sad o tome, samo ču vam reći da se nigdje ni u Evropi a niti u svijetu nije dogodilo da je netko pobijedio, a da ništa nije učinio gledajući zatočenog stanja i potrebe za kadrovsom obnovom.

● Dakle, učinili ćete i vi?

— Ne samo mi nego i drugi, ako ne budemo mi.

● Očekivali i (početkom) sve ona nepočudne...

— Nisam sklon načinu niti terminologiji, tako je posve jasno da određene programe i određene ideje mogu provesti samo ljudi odani tom programu i tim idejama. Nema iskoraka naprijed ukoliko nedostaju vlasti i htijenje i prije svega uvjerenost u netko.

● Čistilište, na taj način ima svoje (puno) opravdavanje?

— Naslovite to kako hocete ali svaku promjenu iste promjene, znatiči svaki trenutni učin traži konačni učinak.

● Končani učinak pretpostavlja (proklamirani) životni raj, ovoliko i onoliko dolara po glavi stanovništva, neki su to već izračunali?

— Ne znam, mi to nismo bili.

● Da bi se došlo do raja, valja najprije proći čistilište, zaključak se nameće sam od sebe?

— Samo vi zaključujete.

● U splitskoj »Dalmatin«, budući pobednici, navodno već najavljuju kadrovska »pratičavanje«, spiskovi nepočudnih (i nepodobnih!) no-

vinara već su najavljeni?

— Žao mi je, ovo nije Split, i bez mog komentara.

● Na zidovima zgrade Općinske skupštine vec je osvanuo grafitt — doli parlizani?

— Rekoh bez komentara.

● Neće li, ukoliko do toga dođe, interni čišćenja i raščišćavanja odnijeti preveć vremena i tako nam evropski vlasti učiniti još udaljeniji?

— Program naše stranke je jačan i konciran.

● Neće li najavljeni »kadrovski pochod«, zasnovan na »čišćenju«, a sve s ciljem konsolidiranja vlastitih redova i očuvanja (otekivane) vlasti bili primijenjen i na opoziciju, pa će i oni svoja sadašnja programe morati prilagoditi vašem konačnom?

— Program naše stranke je jačan i konciran.

● Jedan vaš strančki prvak kaže da u najutrošku rukovodstvu svakog ima najmanje četvero djece i da je to jedan od kriterija?

— Ako vam je namjeru da izazovete...

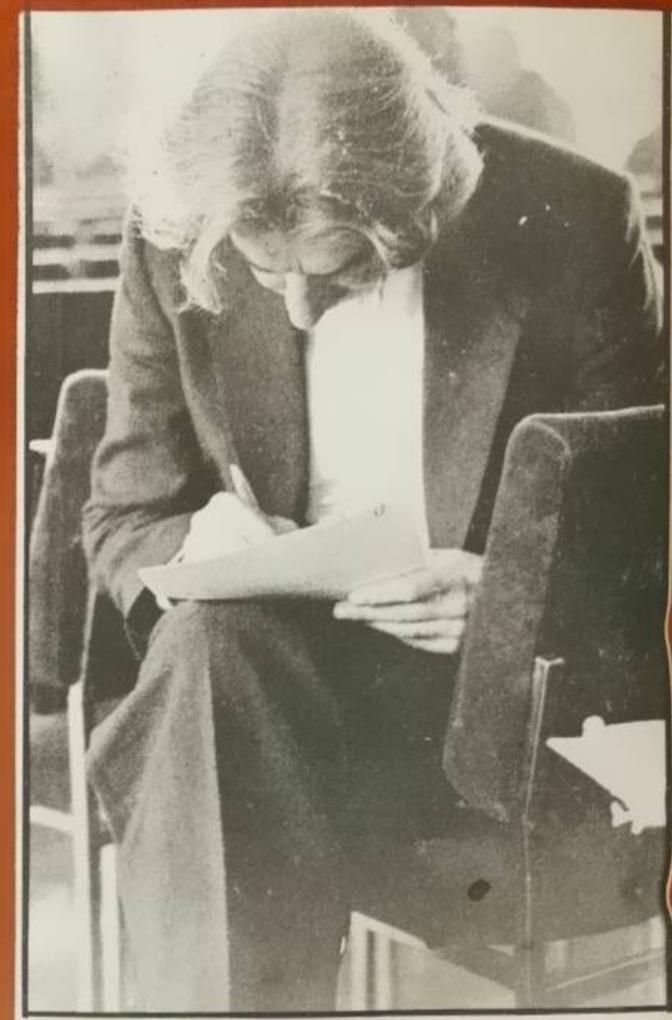
● Nije.

— Onda, molim...

... Molim

Svi počeli su teški.

VELizar

U RUB PO RUBU

ZORAN RESTOVIĆ
**DALEKO
OD POGLEDA
DRUGIH**

U ovom
pronjanju
dolsta nema
rupal

Konačno izmijenjen Zakon o građevinskom zemljištu

Izmjene i dopuna Zakona o građevinskom zemljištu jednoglasno su usvojene na zadnjem saborskome sjedanju na Vijeću udruženog rada i Vijeću općina. Vijeće ga je već usvojilo Društveno-političko vijeće ne je konačno donesen Zakon kako su ga zajednički predložile skupštine općina Makarska Osijek-Sibenik zajedno s amandmanima Izvršnog vijeća Sabora koje su predlažaci prethodno usvojili.

U završnici ovog duge odgadanog zakonskog ak-

za riječ se javio samo zastupnik u Vijeću općina

štakto Mrsa, i to da bi izrazio zadovoljstvo triju općina

zbog prihvatanja njihova prijedloga.

Pravo zadovoljstvo prigasti će građanima i građevinskim inspekcijama jer se novim zakonskim odredbama uvođe red u ovu osjetljivu oblast, i što nije manje važno, pravedniji odnos društvene zajednice prema građaninu. Obrazloženje zakona koje govori da građanin ne smije plaćati račun za nerad općinske uprave, ujedno navještava nove odnose i u zakonodavstvu i u upravi na koje se dugo čekalo, ali nadamo se i isplatio.

O RAMLJAK

NA NIŠANU

Nedorečenost je naša zbilja

Nedorečenost postaje naša zbilja.

Sto jedan reče, deset ga tumači.

To s ciljem -produkтивnog- zapošljavanja valja.

— Kad nema naših, ne treba u nam ni njihove, komentirao je odbornik Jadranko Markov -prijsutnosti- zaslave s naznakom SKJ u skupštinskoj dvorani, a da zrješkom uopće nije kazao koje su to (zaslave) naše, iko su naši, a iko njihovi. Ili se to, prirodnom stvaru, zna, kao što se zna zašto treba njihove u ime naših?

Ni Marko Kovač, odbornik ispoljio nije bio konkretniji, iako je milosna predmet posve drugi. Po njemu i po Marku povećanje (predloženo) poreza samostalnim pravradnicima (privatnicima) je izvan pameti i neprimjereno

čišće 3 500 dinara godišnje. Ako je budućnost ove države, tu se slaže i Marko na snaženju privatne inicijative, opet jedna nedorečenost — nije li očekivati da bi se ta (buduća) država trebala finansijski temeljiti baš na tom segmentu, a ne na posve -istrošenom modelu- društvenog vlasništva dobrano posrnulog vat pod teretom sadašnjih (i budućih) državnih dažbina?

Vodičani, Pirovacani, Brodarčani i ina su nešto konkretniji — traže ostavke svih i svakog iz Općinske uprave, precizno navode imena i funkcije, nagovještavajući usputno sveopći zbor zvanih mitinga, držeći se one da je napad najbolja obrana. Uz pretpostavku da će na mjestu sadašnje općinske garniture i "njihovodci nova i — njihova

Nedorečenost je uistinu naša zbilja.

NOVINE U PREDIZBORNOJ AKTIVNOSTI

**SLOŽNA
HADEZEJAVA
BRAĆA**

Prošlone nedjeljne skupovi više stotina članova i pristalica Hrvatske demokratske zajednice što je održan u hrvatskom naselju »Salaris« novina je u našem političkom životu. Organiziran kao sučlansko (i istomišljeničko) druženje sastanak u »Salarisu« imao je, među inim, za cilj da se dodatnim sabljanom novca pomogne razvijena djelatnost i aktivnost te palumilljunske partije. U sklopu druženja priredena je i aukcija vrijednih slike konzumiranih obrači plaćen je više nego što vrije — sve u svemu sabljalo se podasta novca za finansiranje izbornoj propagandi. Glavni čovjek na skupu bio je, kako je i za očekivati, prof Božo Erlić, predsjednik Šibenskog ogranka Hrvatske demokratske zajednice.